

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T G E O G R A F I I

DOKUMENTACJA GEOGRAFICZNA

ZESZYT Nr 5

Liczba ludności miast i osiedli w Polsce
w latach 1810 — 1955

Opracował:
A. Jelonek

W A R S Z A W A

1 9 5 6

DOKUMENTACJA GEOGRAFICZNA

ZESZYT Nr 5

Liczba ludności miast i osiedli w Polsce
w latach 1810 — 1955

Opracował:

A. Jelonek

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y :

Redaktor Naczelny: K. Dziewoński

Członkowie Redakcji: J. Kobendzina, L. Ratajski, F. Uhroczak

Sekretarz Redakcji: A. Werwicki

Rada Redakcyjna: J. Barbag, J. Czyżewski, K. Dziewoński,
J. Dylík, R. Galon, M. Klimaszewski,
M. Kiełczewska - Zaleska, S. Leszczycki,
A. Malicki, B. Olszewicz, J. Wąsowicz,
A. Zierhoffer.

W wielu dyscyplinach naukowych, oraz w wielu dziedzinach życia gospodarczego przedmiotem zainteresowania jest miasto względnie ujmując zagadnienie w szerszych granicach osiedle o charakterze miejskim. Problematyka miasta jest niezmiernie szeroka, a jednym z póród wielu zagadnień jest liczba mieszkańców. Liczba mieszkańców jest bez wątpienia pochodną roli jaką spełnia dany ośrodek miejski w sieci osadniczej, w życiu gospodarczym i społecznym kraju. Ponieważ rola i znaczenie poszczególnych ośrodków o charakterze miejskim w ciągu dziejów ulegały nieraz bardzo poważnym zmianom dlatego zmiany w liczbie ludności miast należy ujmować historycznie, rozwojowo w powiązaniu z całokształtem aktualnych warunków politycznych, gospodarczych i społecznych. Porównywanie zachodzących zmian pozwoli wykłkć dynamikę rozwojową poszczególnych miast i osiedli o charakterze miejskim oraz całej sieci osiedli miejskich kraju.

Podstawowym źródłem niniejszego opracowania jest praca F. Osowskiego pt. "Proces urbanizacji ziem Polski w ostatnim stuleciu na podstawie wyników powszechnych spisów ludności", a właściwie tylko jej część - mianowicie: "Alfabetyczny wykaz miast i osad o charakterze miejskim oraz ich liczba ludności" na której bazowano, a która stanowi tylko część niniejszego opracowania rozszerzonego zarówno wstecz jak i doprowadzonego do chwili obecnej.

Dane statystyczne podane przez F. Osowskiego w przeważającej części sprawdzono i uzupełniono na podstawie prac: Bobrowskiego¹, Grabowskiego²

¹ P. Bobrowski - Materiały dla geografii i statystyki Rosji Grodnieńska Gubernija - Petersburg 1863 T. II część II.

² E. Grabowski - Skupiska miejskie w Królestwie Polskim Ekonomista T. XIII i XIV Warszawa 1914 str. 117 - 182.

Karpińca³, Keisera⁴, Marchlewskiego⁵, Rapackiego⁶, Załęskiego⁷, a także "Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich" pod redakcją F.Sulimirskiego, B.Chlebowioza, W.Walawskiego.

Należy dodać, że wykorzystano jeszcze wiele innych prac w celu konfrontacji danych statystycznych wskazanych przez F.Osowskiego jak również uzyskanych z prac wyżej wymienionych autorów.

Zakresem swym praca obejmuje tereny Polski w dzisiejszych granicach, natomiast w czasie - dane statystyczne od roku 1810 do 1955.

Przy ustalaniu listy miast i osiedli przyjęto za podstawę kryterium prawno-administracyjne to znaczy, że w wykazie znalazły się tylko te miasta, które w roku 1955 posiadały prawa miejskie i te osiedla, które posiadały statut osiedli. Nadanie osiedlu tytułu miasta w każdym wypadku jest wynikiem osiągnięcia przez dane osiedle charakteru miejskiego; nazwę miasta jednak otrzymuje osiedle zwykle w chwili kiedy nosi już ów charakter od dłuższego czasu, a nie zawsze pozbawia się je tego tytułu w miarę ewentualnego zatracania się charakteru miasta.

Statut miejski nadają władze administracyjne w sposób arbitralny. Widzimy z tego, że kryterium to cechuje się pewną bezwładnością uprzywilejowującą osiedla, które

³J.Karpińiec - Ilość osad miejskich byłej Galicji i podzielił ich na miasta i miasteczka. Rocznik Dziejów Społeczno-Gospodarczych T.II Lwów 1932 str. 1 - 37.

⁴Erich Keiser - wydawca - Deutsches Städtebuch I. Stuttgart - Berlin 1939.

⁵J.B.Marchlewski - Stosunki społeczno-ekonomiczne pod panowaniem pruskim. Lwów 1903 str. 381.

⁶Wł.Rapacki - Ludność Galicji. Lwów 1874 str. 126 + II + 6 map.

⁷W.Załęski - Statystyka porównawcza Królestwa Polskiego. Warszawa 1876 str. 355.

posiadają statut miejski, a działa opóźniająco w wykazaniu osiedli rosnących, tworzących się dopiero. Pewną trudnością, której jednak nie udało się zlikwidować ze względu na istniejące materiały statystyczne to nierównoczesność danych dla całego obszaru Polski w pewnych przekrojach czasowych zwłaszcza do połowy XIX w. i w latach międzywojennych. Spisy ludności w różnych państwach zaborczych, a w latach międzywojennych w Polsce i na terenach Ziemi Odzyskanych odbywały się w różnych terminach. Różnice czasowe nie są jednak zbyt wielkie dlatego porównania są możliwe z tym jednak zastrzeżeniem, że każdorazowo będziemy uwzględniali możliwość pewnych w ogólnej masie zresztą niewielkich przesunięć.

Drugą sprawą o której nie należy zapomnieć to różna wartość materiałów statystycznych w zależności od czasu i jakiego pochodzą, oraz w zależności od aparatu przeprowadzającego dochodzenia statystyczne. Po zestawieniu materiałów źródłowych opracowania przeprowadzimy ocenę wartości poszczególnych materiałów statystycznych.

Zasadniczym materiałem źródłowym są następujące publikacje:

Dla Księstwa Warszawskiego:

1810: H. Grossman - Struktura Społeczna i Gospodarcza Księstwa Warszawskiego na podstawie spisów ludności 1808 - 1810. Kwartalnik Statystyczny T.II. Warszawa 1925.

Dla byłego Królestwa Polskiego:

1825 -1897: Szulc Stefan - Wartość materiałów statystycznych dotyczących stanu ludności b. Królestwa Polskiego. Warszawa 1920.

1868: Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich.

Dla byłej Galicji:

1810 - 1811: J.Karpiniec Ilość osad miejskich byłej Galicji i podział ich na miasta i miasteczka. Rocznik Dziejów Społeczno Gospodarczych T.II. Lwów 1932.

1857, 1869: Bevölkerung und Vichstand der im Reichsrathe vertretenem Königreiche und Länder nach der Zählung vom 31 December 1869.

1880 - 1890: Gemeindelexikon der im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder nach der Völkzzählung.

1900: Die Ergebnisse der Volkszählung vom 31.XII.1900 Jahre in der im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Lädern.

1880 - 1910: Schlesiens Bevölkerung auf Grund der Volkszählung vom 31 December 1810 mit besonderer Berücksichtigung der Vorhergegangenen Volkszählungen.

Dla byłego zaboru pruskiego i Ziemi Odzyskanych:

1810 - 1816: Erich Keiser - wydawca. - Deutsches Städtebuch. I, Stuttgart - Berlin 1929.

1843: Die Statistischen Tabellen des Preussischen Staats nach der amtlichen Aufnahme des Jahres 1843.

1871: Die Gemeinden und Gutsbezirke des Preussischen Staates und ihre Bevölkerung nach der urmaterialen der allgemeinen Volkszählung vom 1 December 1871.

1880 - 1910: Gemeindelexikon für des Königreich Preussen.

1925: Gemeindelexikon für der Freistaat Preussens.

1933 - 1939: Amtliches Gemeindeverzeichniss für das Deutsche Reich, Gemeinde statistik der Deutschen Reichs.

Dla Polski:

1921: Pierwszy Powszechny Spis Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 września 1921 roku. Skorowidz Miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej.

1931: Drugi Powszechny Spis Ludności z dnia 9 grudnia 1931 roku. Skorowidz Gmin Rzeczypospolitej Polskiej.

1946: Powszechny Sumaryczny Spis Ludności z dnia 4 lutego 1946 roku.

1955: Szacunek G.U.S. na podstawie ewidencji bieżącej Biur Ewidencji Ludności na dzień 31 grudnia 1955.

Przystępując do oceny wartości materiałów statystycznych należy stwierdzić, że nie ma w statystyce, a tym bardziej w statystyce ludności liczb bezwzględnie ścisłych. Zawsze możliwy jest pewien błąd, wynikający czy to z natury przedmiotu, objętego badaniem statystycznym, czy to z niewłaściwej metody zastosowanej w badaniach statystycznych, czy z niedbalstwa wykonawców, czy wreszcie z szeregu innych subiektywnych czynników. Jednakże nauka z liczb takich korzysta i wysuwa z nich wnioski niekiedy bardzo ścisłe, z liczb takich których dostarcza nam statystyka należy korzystać, chodzi tylko o to aby błąd był niezbyt wielki, a raczej, aby wiadoma była granica możliwego błędu. Z tego założenia należy wychodzić przy wykorzystywaniu i badaniu wartości materiałów statystycznych, pozostałych w spadku po rządach zaborców.

Podstawą wszelkiej nauki o ludności są dziś spisy ludności. Jednakże w różnych zaborach różnią się one co do ilości i czasu wykonywania, a jeszcze bardziej co do wartości materiałów. Rozciągając badania na cały XIX wiek z konieczności musiano sięgnąć także do innych źródeł. Mamy tu na myśli szczególnie materiały dotyczące byłego Królestwa Polskiego w którym pierwszy spis ludności odbył się dopiero dnia 9 lutego 1897 roku, do tego czasu materiały czerpane są z tzw. ksiąg ludności. Uzupełniając brakujące dane w wykazie miast zestawionych przez F. Osowskiego autor czerpał dane z prac statystycznych, historycznych, geograficznych i opracowań monograficznych różnych autorów. Konfrontacja danych wykazała, że zaczerpnięte są one z różnych publikacji urzędowych opierających się przeważnie, na materiałach niespisowych a pocho-

dzących z ksiąg meldunkowych. Zatem krytyki wartości tych materiałów statystycznych dokonamy przy omawianiu samych źródeł.

Oddzielnie należy omówić dane statystyczne z badań przeprowadzonych za czasów Księstwa Warszawskiego. Bogate informacje jakich dostarcza statystyka Księstwa odrazu w pierwszych latach jego istnienia dowodzi dużego zrozumienia dla statystyki, a zarazem jak na owe czasy wysokiej dojrzałości metodycznej ujęcia dochodzeń statystycznych, przy równoczesnych bardzo poważnych lecz zrozumiałych brakach w ich organizacji. Sprawę wyjaśnia fakt, że dochodzenia statystyczne jakie przeprowadzono w Księstwie Warszawskim były wzorowane na metodach statystycznych i organizacji podobnych dochodzeń przeprowadzonych już poprzednio przez władze pruskie. Zarówno zakres dochodzeń statystycznych Księstwa jak układ i sformułowanie poszczególnych rubryk są wzorowane na dawnych spisach pruskich - i dzięki tej ciągłości mogły one osiągnąć tak wysoki poziom. Wreszcie ludność mieszkająca na obszarze zajętym po drugim i trzecim rozbiórce przez Prusy była przyzwyczajona do tego rodzaju dochodzeń. Równocześnie docierały do Księstwa Warszawskiego potężne prądy myśli statystycznej z zachodu, z Anglii, a przede wszystkim z Francji, gdzie właśnie na polu statystyki osiągnano wówczas pierwsze poważne rezultaty. Pod wpływem statystyki francuskiej i w związku z administracją francuską w krajach będących pod wpływem Francji powstały również przejściowo - jak w samej Francji - biura statystyczne. Napoleon rozumiejąc doniosłość statystyki popierał ją poza granicami kraju chcąc posiadać o wszystkim najdokładniejsze informacje potrzebne zwłaszcza dla celów strategicznych i militarnych. Wynikiem przejętych tradycji pruskich i wpływów francuskich, były dochodzenia i rezultaty spisów 1808 i 1810 roku, należących w ów-

czesnej Europie niewątpliwie do lepszych przedsięwzięć tego rodzaju. Obfity materiał informacyjny o kraju długo musiał czekać na opublikowanie. Udostępnił go dopiero Henryk Grossman w swojej pracy pt. "Struktura Społeczna i Gospodarcza Księstwa Warszawskiego na podstawie spisów ludności 1808 i 1810 roku".

Oczywiście spis z roku 1810 nie jest spisem ludności w znaczeniu nowoczesnym. Mianowicie nie był to spis jednodniowy i był dokonywany nie indywidualnie dla każdej osoby lecz odbywał się w ciągu drugiej połowy 1810 i 1811 roku, dokonywany przez władze administracyjne. W końcu nie odbywał się w całym kraju równocześnie, bo w sześciu departamentach pierwotnego Księstwa zaczęto przeprowadzać go wcześniej, w części nowo przyłączonej po kampanii Ks. Józefa Poniatowskiego w roku 1809 /6 cyrkułów tzw. Galicji Zachodniej: krakowski, kielecki, radomski, bialski i siedlecki, oraz z Galicji Wschodniej cyrkuł zamojski/ znacznie później. Oceniając wartość materiałów spisu z roku 1810 należy stwierdzić, że mimo swej niedokładności mają dla nas ogromne znaczenie, ponieważ zostały zebrane w sposób jednolity dla dużej części ziem Polski. Spis dokonany został w okresie bardzo charakterystycznym dla ówczesnych stosunków politycznych i społeczno-gospodarczych, a zorganizowanie go przez władze polskie ma swoją wymowę. Pod względem zakresu badania statystycznego i dokładności nie ustępuje spisom dokonywanym przez kraje gdzie statystyka stała bardzo wysoko np. Prusy. Wartość materiałów spisowych należy ocenić wysoko, a ich dokładność uznać za wystarczającą zwłaszcza dla celów niniejszej pracy.

Omawiając wartość materiałów statystycznych dotyczących stanu ludności byłego Królestwa Polskiego należy na wstępie stwierdzić kolosalne różnice ilościowe i

jakościowe w porównaniu z materiałami dotyczącymi pozostałych zaborów. W ciągu niespełna całego wieku na terenie byłego Królestwa odbył się tylko jeden spis ludności w roku 1897. Statystyka w Rosji stała bardzo nisko. Zarzuty jakie można postawić temu spisowi są następujące: spis przeprowadzono sposobami biurokratycznymi, bez udziału społeczeństwa przy opracowywaniu i przeprowadzeniu spisu. Z powierzonych zadań wywiązywano się często niedbale i niesumienne. W założeniu i ostatecznym opracowaniu były błędy^x. Spis czyni mimo to zadość wymaganiom nauki demografii, a szwankowały raczej czynniki subiektywne. Mimo to, że czynniki subiektywne występują wszędzie tutaj właśnie nagromadziły się w szczególnej ilości, będąc niewątpliwie skutkiem braku doświadczeń w przeprowadzaniu spisu, tak ze strony osób przeprowadzających jak i ze strony ludności nie przyzwyczajonej do tego rodzaju badań statystycznych.

Zdając sobie sprawę z istnienia wspomnianych wyżej usterek i braków, materiały spisu z roku 1897 trzeba przyjąć i posługiwać się nimi, gdyż są to jedyne pełniejsze dane jakimi się dysponuje dla terenów Królestwa Polskiego.

Dane statystyczne dotyczące liczby ludności miast dla roku 1825 pochodzą z "Tabelli miast, wsi i osad Królestwa Polskiego". Prawdopodobnie materiał zestawiony w tym opracowaniu jest niejednorodny i pochodzi z różnych lat. St. Szulc^{xx} tak ocenia te materiały: "Całe wydawnictwo opracowane jest niezbyt starannie, zawiera dużo błędów i niewątpliwie opuszczenia. Brak jakiegokolwiek wstępu czy komentarza nie pozwala na

^x Patrz St. Szulc Wartość materiałów statystycznych dotyczących stanu ludności Królestwa Polskiego. Warszawa 1920.

^{xx} St. Szulc op. cit. s 62

dokładniejszą ocenę źródła, wydaje się jednak, że "Tabella" nie jest wynikiem jakiegoś spisu ludności, lecz materiałem zebrany dla innych celów, dlatego też nie można porównać wartości tych materiałów z materiałami spisów nowoczesnych. Mimo niewątpliwych braków pod względem statystycznym czy opuszczeń ze względu jednak na ubóstwo materiałów statystycznych dla byłego Królestwa Polskiego "Tabella" stanowi cenne źródło informacji o ówczesnych stosunkach ludnościowych miast na terenie byłego Królestwa Polskiego".

Dla innych przekrojów czasowych czerpano dane ze źródeł publikowanych przez cztery instytucje rządowe: a/ Warszawski Komitet Statystyczny, b/ Centralny Komitet Statystyczny w Petersburgu w swych "Rocznikach", c/ Gubernialne Urzędy Statystyczne w "Przeglądach" poszczególnych gubernii, drukowanych jako aneksy do najpoddańszych sprawozdań gubernatorów, d/ Inspekcja Lekarska w Petersburgu w "Sprawozdaniach o stanie zdrowotności publicznej". Przy porównywaniu liczb zaczerpniętych z tych różnych źródeł, uderza ich ogromna rozbieżność. Komitet Warszawski podaje informacje najszczegółowsze i należy przypuszczać najbliższe prawdzie, na uwagę zasługują także materiały z "Przeglądów", które istnieją w Królestwie Polskim od roku 1867, drukiem zaczęto ogłaszać je dopiero od roku 1871, a w niektórych guberniach jeszcze później. Potem niektóre gubernie zaprzestały znowu drukowania "Przeglądów". Wydawnictwa te są rocznikami statystycznymi poszczególnych gubernii, opartych na informacjach zebranych drogą administracyjną. W zakresie statystyki ludności "Przeglądy" uwzględniają przeważnie ludność według powiatów i poszczególnych miast z podziałem na płeć. Roczniki wcześniejsze są mniej szczegółowe i podają niekiedy tylko ogólną liczbę ludności w gubernii, w późniejszych informacje są bardziej szczegółowe.

Zaletą formalną jest ciągłość informacji i coroczne ich ukazywanie się, wadą natomiast niejednorodność materiału, oraz niedbałe opracowanie z czego wynika ogromna ilość błędów. Dodatkową trudnością jest brak kompletu "Przeglądów".

Warszawski Komitet Statystyczny, czerpał informacje również z bezpośrednich źródeł, a zebrał je po raz pierwszy w roku 1890 potem w roku 1893, wreszcie począwszy od roku 1905 do 1913 gromadził je corocznie. Dane dla lat wcześniejszych pochodzą z "Przeglądów". Zaletą wydawnictw Warszawskiego Komitetu Statystycznego jest ich wielka szczegółowość, staranna technika i dobra korekta. Jednak dane coroczne istnieją dopiero dla ostatniego dziesięciolecia istnienia Królestwa. Liczby podawane przez obydwie godne zainteresowania oraz zaufania wydawnictwa zaczerpnięte są z tych samych dokumentów źródłowych to jest z ksiąg ludności. Podstawą prawną ksiąg ludności jest Kodeks Napoleona^x, same zaś księgi ludności w Królestwie opierają się w swej zasadzie na dekreście Księstwa Warszawskiego z dnia 18 stycznia 1810 roku. Księgi ludności prowadzone w Królestwie Polskim nie są właściwe tylko temu państwu; instytucje tego rodzaju istniały w Prusach, Belgii, Holandii, Szwecji, Saksonji i Bawarii. Jednak w krajach tych statystyka stała dużo wyżej i zdawna organizowane były spisy ludności,

^xPodstawą prawną ksiąg ludności jest tytuł III księgi I Kodeksu Napoleona "O zamieszkanu" (=tytuł II księgi I Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego /Artykuł 102/=26/ brzmi: "Zamieszkanie każdego Polaka i każdego mieszkańca kraju co do używania praw cywilnych jest w miejscu, w którym ma główne siedlisko", artykuł 103/=27/ brzmi: "Odmiana zamieszkania uskutecznia się przez rzeczywiste zamieszkanie w innym miejscu, połączone z zamiarem ustalenia w nim głównego siedliska swego" cytowane za St. Szulcem

a przeto księgi ludności nie miały w nich tak wielkiego znaczenia statystycznego jak w Królestwie, gdzie z braku spisów są one niemal jedynym poważniejszym źródłem statystyki ludności. Księgi ludności obejmowały wszelkie osoby imiennie z wyszczególnieniem szeregu innych cech jak: wiek, stan, zawód i inne.

Wszelkie zmiany dotyczące ruchu naturalnego i migracji miały być zaznaczone w księgach. Na podstawie tych właśnie ksiąg dokonywano oznaczania liczby ludności. Różnice w liczbie ludności podawanej przez różne wydawnictwa, a opartej na księgach ludności polegają przede wszystkim na różnych metodach obliczania ludności, jedne z nich podają ludność faktyczną inne ludność prawną. To właśnie jest przyczyną niezgodności materiałów Warszawskiego Komitetu Statystycznego, który oblicza ludność faktyczną z materiałami "Przeглядów", które postępują tak samo, bądź liczą tylko całą ludność prawną, bądź ujmują ludność prawną z niestałą. W samych księgach ludności na niedokładności głównie wpływać będzie niemeldowanie przejezdnych, lub zameldowanie w dwóch lub więcej miejscach. Ludności nigdzie nie meldowanej w Królestwie nie było. Z tego wynika, że liczba ludności faktycznej Królestwa określona na zasadzie ksiąg ludności, musiała być większa od istotnej ludności kraju. Wszelkie liczby ludności oparte na księgach ludności są w dużym stopniu niepewne, a błędy mogą dochodzić nawet do 10% danej liczby.

Reasumując należy stwierdzić, że wszelkie informacje, dotyczące stanu ludności od początku XIX wieku aż do chwili wybuchu wojny, prócz jedynie otrzymanych ze spisu z roku 1897, oparte są na tzw. księgach ludności. Źródło to jest nieściśle, a uzyskane z niego materiały dalekie od wymaganej scisłości i sumienności. Na skutek jednak braku jakichkolwiek innych danych opieranie się nawet na tych niepewnych materiałach jest koniecz-

ne z tym zastrzeżeniem, że każdorazowo będziemy pamiętali o ich nieścisłości i granicach występujących błędów.

Systematyczne i najdokładniejsze materiały statystyczne dotyczące stanu ludności posiadamy dla terenów Ziemi Odzyskanych i obszarów byłego zaboru pruskiego. Ze wszystkich materiałów statystycznych dotyczących Ziemi Polski w obecnych granicach, a pochodzących z XIX-go i XX-go wieku materiałom pruskim należy przyznać najwyższą wartość. Prusy bowiem były krajem gdzie statystyka stała bardzo wysoko i miała najdawniejsze tradycje. Monarchia Hohenzollernów zdobyła sobie wyjątkowe miejsce w dziejach statystyki, już bowiem w XVIII wieku zdołała ją rozbudować do rozmiarów nigdzie wtedy niespotykanych w świecie. Jednak najstarsze pruskie opracowania statystyczne jak zresztą wszystkie statystyki dawniejsze różnią się zasadniczo od nowoczesnych sposobem wykonania i organizacją aparatu wykonawczego, skutkiem czego inna jest także wartość ich wyników. Spisy ludności wykonywane przez władze pruskie, lub inne państwa w warunkach ustroju feudalnego różnią się bardzo od spisów w pojęciu nowoczesnej statystyki. Ogół społeczeństwa pogrążony był głęboko w ciemności, brak było wyspecjalizowanego centralnego aparatu statystycznego i komisarzy spisowych. Statystyki w XVIII-ym i w początkach XIX wieku opracowywali słabo wykszoleni i nieliczni urzędnicy państwowi, miejscy i wiejscy sołtysi, bądź właściciele ziemscy i ich funkcjonariusze. Ci ostatni obowiązek ten uważali za znaczny ciężar, o wynik jego dla nich samych wysoce niebezpieczny. Toteż powierzone im zadania wykonywali niedbale, zamiast zestawień opartych na sumiennych obchodach dostarczali władzom szacunki, a nawet dane rozmyślnie fałszywe. Uzyskane tą drogą dane statystyczne - opublikowane lub archiwalne - występują najczęściej pod nazwą

"Aufnahme", "ujęcie" ludności, domów, gospodarstw, bydła i.t.p. natomiast nowoczesna statystyka pruska i nauka niemiecka posługują się pojęciem "Volkszählung" - spis ludności. Użycie dwóch terminów dla określenia zjawisk podobnych jednak w swej istocie dość odmiennych, dobrze uwypukla zachodzące z biegiem czasu różnice. Powstanie prusko-brandenburskich ujęć statystycznych wiąże się z ciężkim okresem wojny 30-letniej^x. Elektor chciał bliżej poznać rozmiary klęsk, którymi boleśnie dotknięta została ludność, oraz ekonomikę kraju. Nakazywał więc administracji sporządzać wykazy szkód wojennych i polecił opracować statystyczne zestawienie ludności. Uchwycenie coroczną rejestracją statystyczną 80 - 90% ludności jest znacznym osiągnięciem w warunkach ustroju feudalnego, przy niewyszkolonej administracji. Dla podkreślenia tego momentu warto przypomnieć braki statystyki Królestwa Polskiego, gdzie do końca XIX wieku nie było spisu ludności, a dane oparte były na księgach ludności, dalekich od dokładnej informacji o stanie faktycznym.

Z biegiem czasu statystyka pruska doskonaliła się coraz bardziej tak pod względem metod jak i organizacji spisów. Aparat statystyczny posiada coraz to wyższe kwalifikacje i doświadczenia, a sumienność urzędników wzbudza jeszcze zaufanie do podawanych wyników. W początkach XIX wieku odbyły się spisy w 1816 i 1837 roku, jednakże dopiero spis z 1843 roku nadaje się do porównania z następnymi i można uważać go za spis przełomowy. Następny spis który się odbył w 1871 roku bezpośrednio po utworzeniu Rzeszy uwzględnia już

^xŁadogórski T. Ocena statystyk Śląskich w dobie absolutyzmu światłego /1741-1805/. Przegląd Zachodni, Poznań 1952, tom I str. 53.

zasadnicze wymagania nowoczesnej wiedzy statystycznej i jest spisem ludności we współczesnym tego słowa znaczeniu. Dalsze spisy odbywały się w latach 1880, 1890, 1900, 1925, 1933, 1939.

W międzyczasie odbywały się spisy zawodowe w 1882 i w 1907 roku, a ponadto powszechne spisy w roku 1885, 1895 i 1905. Widzimy z tego zestawienia, że począwszy od roku 1880 do wybuchu pierwszej wojny światowej mamy systematyczne informacje zbierane drogą spisów co pięć lat. Takiego materiału statystycznego zarówno pod względem ilości i jakości nie mamy dla żadnego z pozostałych dwóch zaborów.

Reasumując należy stwierdzić, że wszelkie informacje dotyczące stanu ludności na terenie Ziemi Odzyskanych i obszarów byłego zaboru pruskiego od początku XIX wieku, aż do drugiej wojny światowej opierają się na spisach ludności. Wartość materiałów spisowych za wyjątkiem spraw narodowościowych /zwłaszcza w późniejszych spisach/ jest bardzo wysoka i zasługuje na zaufanie. Pod względem ilościowym nie mamy w żadnym z zaborów podobnej częstotliwości spisów jak również podobnego zbioru wydawnictw publikujących wyniki spisów.

Ostatnim krajem z którego materiałów statystycznych z XIX i początków XX wieku będziemy korzystać jest Austria. Tradycje badań statystycznych tego kraju sięgają połowy XVIII wieku. Reskrypta cesarzowej Marii Teresy z 1753 i 1754 roku zarządziły dla krajów monarchii, należących do Węgier, sporządzenie podwójnej tzw. "konsygnacji dusz" którą miała przeprowadzić zwierzchność duchowna i świecka. Konsygnacja miała być dokonywana co trzy lata i miała obejmować ludność faktyczną /obecną w kraju/ pod względem wieku, płci i stanu. Dalsze reskrypta cesarzowej rozszerzały badania statystyczne na takie cechy jak: ilość rodzin, zawód

i.t.p.. W okresie tym przedsięwzięto i przeprowadzono "spisy" ludności wyłącznie w celach politycznych. Niedługo jednak przewaga interesów militarnych w zbieraniu danych statystycznych pociągnęła za sobą zaniedbania "konsygnacji dusz" przez duchowieństwo, a poruczenie "konskrypcji" władzom administracyjnym. /Odnosne patenty wprowadzające te zmiany pochodzą z lat 1770, 1771 i 1777/. Spis ludności z roku 1785 obejmował już wszystkie kraje austriackie według jednakowej zasady, a więc i Galicję przyłączoną do monarchii w 1772 roku. Na początku XIX wieku uregulowano konskrypcję patentem z 25 października 1804 roku na podstawie dawnych metod i doświadczeń, zachowano również przewagę interesów militarnych. Według tego patentu odbył się spis ludności Galicji wraz z Krakowem w roku 1850. Rezultaty tego spisu nie były jednak nigdzie zadawalające i dlatego też nie wykorzystamy tych materiałów. Z tego samego powodu najwyższe postanowienie z 23 marca 1857 roku obejmujące bardzo szczegółowe przepisy dotyczące spisu ludności, przeobraziło zupełnie dotychczasowe ustawy konskrypcyjne. Pierwszy spis ludności według tej ustawy przeprowadzono dnia 31 października 1857 roku, a rezultaty jego ogłosiło ministerstwo spraw wewnętrznych w roku 1859 po szczegółowym zbadaniu wyników^x. Spis ten możemy uważać za przełomowy, bowiem następne które odbywały się w latach 1869, 1880, 1890, 1900 i 1910 można uważać za spisy nowoczesne. Widzimy z tego, że istnieje pewna nierównomierność w posiadanych materiałach statystycznych dla XIX wieku. Brak bowiem materiałów dla pierwszej połowy XIX stulecia w drugiej zaś połowie posiadamy materiały w odstępach dziesięcioletnich.

^xWł. Rapacki, Ludność Galicji, Lwów 1874

Reasumując stwierdzamy, że informacje dotyczące obszarów byłej Galicji dla XIX wieku uzyskane zostały drogą spisów ludności. Zarówno pod względem ilości informacji jak i częstotliwości ustępują materiałom pochodzenia pruskiego, niewątpliwie jednak górują nad materiałami dla obszarów Królestwa Polskiego. Również pod względem jakościowym ustępują statystyce pruskiej. Metody przeprowadzania spisów, wyszkolenie aparatu spisowego pozostawały nieco w tyle za statystyką pruską. Również sumienność w uzyskiwaniu i opracowaniu materiałów spisowych ze strony urzędników administracji austriackiej choć bez porównania wyższe od sumienności urzędników rosyjskich pozostawiają jednak wiele do życzenia.

W sumie wartość materiałów statystycznych austriackich należy ocenić pozytywnie chociaż należy mieć na względzie większą możliwość niedokładności i błędów niż w statystyce pruskiej, którą z tych trzech wyżej omawianych należy postawić na pierwszym miejscu.

Od roku 1921 posiadamy materiały statystyczne polskie dla przeważającej części Polski w dzisiejszych granicach, oraz materiały niemieckie dla obszarów Ziemi Odzyskanych. Wartość materiałów statystycznych poszczególnych spisów polskich omówimy za chwilę oddzielnie. Na wstępie stwierdzić należy, że pomiędzy spisami występują ogromne różnice ilościowe, a szczególnie jakościowe. I tak materiały spisowe z roku 1921 i 1946 z natury rzeczy będą posiadały mniejszą wartość, a ich dokładność będzie pozostawiała wiele do życzenia, ponieważ spisy te przeprowadzane były w niedługim czasie po zakończonych wojnach światowych, kiedy stosunki społeczne i polityczne nie były całkowicie uregulowane. Ludność niekiedy uchylała się od spisu w sposób świadomy, działały nawet zorganizowane grupy uniemożliwiające dokonanie spisu. Spis w roku 1931 odbył się w wa-

runkach bez porównania korzystniejszych przy pełnym poparciu społeczeństwa. Spis był przeprowadzony i opracowany przez dobrze wyszkolone kadry komisarzy spisowych i pracowników urzędu statystycznego, w oparciu o doświadczenia spisów poprzednich. Wyżej wspomniany spis był spisem jednodniowym odpowiadającym współczesnym wymogom nauki demografii. Niekompletne i różnorodne pod względem pochodzenia są materiały statystyczne dla roku 1939, jednak ze względu na brak spisu w latach bezpośrednio poprzedzających wojnę zamieszczanie nawet danych szacunkowych uważaliśmy za pożyteczne. Dla ostatniego okresu podajemy również dane szacunkowe opracowane przez G.U.S. na koniec roku 1955.

Dnia 30 września 1921 roku odbył się pierwszy powszechny jednodniowy spis ludności na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej /w ówczesnych granicach/ w połączeniu ze spisem domów mieszkalnych, mieszkań, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych, oraz zwierząt domowych. Przeprowadzenie takiego spisu było koniecznością ze względu na brak dokładnych informacji z dziedzin objętych dochodzeniem statystycznym, tym bardziej, że były to pierwsze lata istnienia Polski po wiekowej niewoli. Pierwszy powszechny spis ludności nie objął całego terytorium państwa, ponieważ granice nie były jeszcze ostatecznie ustalone. Niezależnie od powyższych braków, wynikających z nieustalenia granic Polski, cały szereg okoliczności wpłynął niezawodnie na opuszczenia i braki w przeprowadzeniu tego spisu. Najważniejsze z tych okoliczności były: niedogodna data przeprowadzania spisu /okres robót polowych, święta żydowskie/ trudności komunikacyjne, szerzące się na wschodzie kraju epidemie, nieuregulowane stosunki podziału administracyjnego, wreszcie nieufność, a na niektórych terenach nawet zorganizowane uchylanie

się od spisu osęści ludności. Wszystkie wyżej wymienione braki wpłynęły niezawodnie na dokładność wyników spisu, nie mają one jednak decydującego wpływu, niemniej jednak należy liczyć się z możliwością pewnych niedokładności. W ostatecznym wyniku różnica pomiędzy istotną ludnością miast, a wykazaną w spisie prawdopodobnie waha się w granicach niedokładności pomiędzy 3%, a 5% rzeczywistej liczby. Wprawdzie w poszczególnych przypadkach sprawdzonych odsetek ten był wyższy i dochodził w Przemyślu i Tarnowie 8 - 10%. Niewątpliwie jednak wszędzie znajduje się w miastach pewna liczba osób, których nie spisano z przyczyn natury subiektywnej, oraz osób które świadomie ukrywały się przed spisem. O wiele większe odchylenia od rzeczywistości zaobserwowano w miastach na Kresach Wschodnich, gdzie wielka ilość uchodźców ukrywała się przed spisem. Jednakże te niedociągnięcia w dużej mierze są nieaktualne, ponieważ miasta o wielkich błędach w liczbie ludności w większości przypadków ze względu na poważne zmiany w przebiegu granicy państwowej na wschodzie nie wchodzi obecnie w skład państwa.

Drugi powszechny spis ludności odbył się w dniu 9 grudnia 1931 roku, a więc w dziesięć lat po pierwszym. Okoliczności w jakich był przeprowadzany, a co za tym idzie i wyniki spisu uległy radykalnej zmianie. Terytorium państwa, oraz podział administracyjny był ustalony. Doświadczenia i materiały poprzedniego spisu pozwoliły na znacznie dokładniejsze przygotowanie wykazów miejscowości i równomierniejszy podział ich na okręgi spisowe. Data spisu była znacznie dogodniejsza, zastała bowiem ludność rolniczą w domu, nie kolidowała z żadnymi świętami, a ruchy wędrownicze ludności ze względu na porę roku zmniejszają swoje nasilenie. Kadra komisarzy spisowych była liczna i dobrze wysz-

kolona. Wreszcie, jak stwierdzają to raporty władz spisowych, znacznie wzrosło zaufanie ludności do akcji spisowej i nie natrafiono też na śladne objawy zorganizowanego uchylania się od spisu. Wartość materiałów pochodzących z omawianego spisu jest wyższa od wartości materiałów spisu poprzedniego, a dokładność o wiele większa. Liczby ludności obecnej miast podane w zestawieniu pochodzą z: "Pierwszych tymczasowych wyników spisu ludności" gdzie zamieszczano dane najpierw z doniesień telegraficznych potem dane dotyczące ludności miast na podstawie arkuszy gminnych i powiatowych. Ostateczne wyniki spisu dotyczące ludności wszystkich miast nie zostały opublikowane, a odcienne materiały źródłowe uległy zniszczeniu w czasie drugiej wojny. Tak więc dysponujemy tylko materiałami tymczasowymi, niesprawdzonymi i nieuzupełnionymi, a więc obciążonymi pewnymi błędami. Przy korzystaniu z tych materiałów należy o tym pamiętać i liczyć się z możliwościami nieścisłości i pewnych błędów.

Jak już wspominaliśmy niekompletne i bardzo różnorodne pod względem pochodzenia są materiały statystyczne dla roku 1939. I tak dla Ziemi Odzyskanych są to materiały pochodzenia spisowego o niewątpliwie wysokiej wartości. Drugim źródłem z którego pochodzą liczby ludności miast jest praca pt. Die Ernährungs - und Landwirtschaft im Generalgouvernement Polen/ Statistische Zusammenstellungen Reihe B Heft 6 Krakau 1940/ i obejmuje tylko te miasta, które weszły w skład tzw. Generalnego Gubernatorstwa. Dane liczbowe odnoszą się także do roku 1939 lecz wydaje się, że zostały zebrane po kampanii wrześniowej, a więc nie ilustrują stanu z przed samej wojny. Wprawdzie cztery miesiące wojny i okupacji nie wywarły jeszcze decydującego wpływu na liczbę ludności w miastach, a wielkie przesunięcia spowodowane wyniszczeniem ludności polskiej, masowymi deportacjami na

roboty przymusowe, czy bestialskimi mordami i niszczeniem miast miały miejsce dopiero w późniejszej fazie wojny, jednak i te kilka miesięcy okupacji, a zwłaszcza okres kampanii wrześniowej wpłynęły niewątpliwie na pewne, niekiedy bardzo poważne zmiany w liczbie mieszkańców miast. Ostatnim źródłem z którego czerpano dane to Rocznik Społeczny i Polityczny wydawany przez Polską Agencję Telegraficzną na rok 1938. W rozdziale "Miasta" opracowanym na podstawie ankiety wypełnianej przez zarządy poszczególnych miast były informacje dotyczące liczby mieszkańców. Miasta które nie nadeszły na czas odpowiedzi na ankietę podano informację oparte na danych z roku ubiegłego, czego zresztą nie zaznaczono odpowiednio w wykazie. Wydaje się zatem, że liczby mieszkańców są szacunkami pochodzącymi z lat około 1936 - 1938. Jako dane szacunkowe nie budzą większej ufności jednakże z braku danych spisowych zamieszczenie ich wydawało się celowe. Przy korzystaniu z tych danych szacunkowych oznaczonych w tabelkach należy pamiętać o ich nierównoczesności z pozostałymi materiałami jak i możliwościami pewnych nieścisłości czy nawet błędów.

Materiały statystyczne zestawione dla okresu po II-giej wojnie światowej są jednolite dla całego kraju w poszczególnych przekrojach czasowych, jednak między sobą różnią się bardzo poważnie. W pierwszym przypadku jest to spis ludności, natomiast materiały dla roku 1955 pochodzą z szacunku dokonanego na podstawie kart ewidencji ludności.

Materiałem źródłowym dla pierwszego porównanego okresu jest Powszechny Sumaryczny Spis Ludności z dnia 14 lutego 1946 roku. Został on przeprowadzony w niespełna rok po zakończeniu działań wojennych i był prawdopodobnie pierwszym na świecie spisem ludności przeprowadzonym po II-giej wojnie światowej. Potrzeba

danych statystycznych dotyczących stosunków ludnościowych, obrazujących stan aktualny była ogromna ze względu na kolosalne przemiany jakie dokonały się w latach 1939 - 1945, a które trwały jeszcze kilka lat po spisie. Wystarczy wspomnieć bardzo intensywne ruchy migracyjne ludności jak repatriacja ludności polskiej z krajów zachodniej i wschodniej Europy, wysiedlenie Niemców, przesiedlanie Ukraińców, Białorusinów i Litwinów do Z.S.R.R. jak również przesiedleń ludności w obrębie Polski, głównie w związku z procesem osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych. W tych warunkach przy braku minimalnych danych ludnościowych działalność gospodarza państwa mogłaby napotkać na ogromne trudności. Wiadomo było również, że wyniki spisu w krótkim okresie czasu muszą się w znacznym stopniu zdeaktualizować. Dla tych powodów ograniczono się do przeprowadzenia spisu sumarycznego zawierającego tylko najkonieczniejsze informacje. Spis tak przeprowadzony obniżył koszty, ułatwił organizację pracy w terminie i ułatwił, oraz przyspieszył otrzymanie wyników. Nie pozostało to jednak bez wpływu na wartość uzyskanych wyników. Materiał spisowy posiada pewne braki w wykazie miejscowości. W okresie spisu nie posiadano jeszcze pełnego i aktualnego wykazu gmin wiejskich i miejskich. Nie uzyskano także pełnych danych z powiatu leskiego /woj. rzeszowskie/ z powodu działających tam band dywersyjnych. Na ogólną liczbę ludności miało wpływ uchylanie się od spisu części osób narodowości ukraińskiej i niemieckiej na niektórych terenach kraju. Dotyczy to jednak tylko części przypadków i w sumie błąd nie przekroczył kilku tysięcy osób. Również podawanie fikcyjnych danych, zwłaszcza w wielkich miastach zniekształciło nieskiedy stan faktyczny. Występowały tu obawy wiążące się z akcją zagęszczenia mieszkań, dlatego podawano większą liczbę osób w mieszkaniach.

Wykorzystując materiały spisowe dotyczące liczby ludności z roku 1946 należy liczyć się z możliwościami pewnych błędów i niedokładności, nie wykraczających jednakże poza dopuszczalne granice błędu. Materiały spisowe są publikowane przez G.U.S. i ogólnie dostępne.

Ostatnie materiały nie pochodzą ze spisu ludności, lecz są tylko szacunkiem. Główny Urząd Statystyczny na podstawie ewidencji bieżącej Biur Ewidencji Ludności sporządził szacunek liczby ludności miast i osiedli na dzień 31 grudnia 1955 r. Ponieważ są to dane szacunkowe, podano liczbę mieszkańców z dokładnością do setek. Liczby te należy traktować jako orientacyjne, odzwierciedlające tylko w przybliżeniu stan faktyczny. Dokładność materiałów statystycznych w porównaniu z materiałami spisowymi jest o wiele mniejsza. Zamieszczenie takich materiałów uznaliśmy jednak za celowe i pożyteczne ze względu na kolosalne zmiany jakie zaszły w ciągu ostatnich lat w liczbie ludności miast oraz w różnym nasileniu tego zjawiska w poszczególnych częściach kraju.

Podsumowując ogólnie wartość materiałów spisowych, oraz tych które pochodzą z ksiąg ludności, rejestracji i szacunków dla całego okresu czasu uwzględnionego w niniejszym opracowaniu należy stwierdzić, że dysponujemy materiałem statystycznym różnym pod względem ilościowym i jakościowym dla różnych części kraju i dla różnych okresów czasu. Z materiałów XIX wieku najwyższej jakości są materiały zebrane i opracowane przez statystykę pruską, najniższej klasy natomiast są materiały dotyczące obszarów byłego Królestwa Polskiego. Niestety poważna część obszaru kraju ma właśnie te gorsze materiały. Drugim stwierdzeniem jakie należy poczynić na tym miejscu to zmniejszająca się dokładność, a zatem i wartość materiałów w miarę postę-

powania wstecz. Także pojęcie spisu ludności ulegało w omawianym okresie poważnym zmianom. Spisy ludności przeprowadzone na przełomie XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku odbiegają znacznie od tych jakie przeprowadza się obecnie. Główną ich różnicą jest to, że dawne spisy nie odbywały się w ciągu jednego dnia, jak to się czyni obecnie, lecz przeprowadzane były przez pewien okres czasu nierzadko przez kilka nawet miesięcy. Spisy ludności z końca XIX, a zwłaszcza z XX wieku są spisami jednodniowymi wykonywanymi przez wyszkolony aparat, nowoczesnymi metodami. Gwarantują one daleko posuniętą dokładność w zbieraniu wiadomości i ich opracowaniu.

Materiały statystyczne mimo swej wysokiej wartości nie są w zupełności pozbawione błędów i nieścisłości o czym przy korzystaniu z nich należy pamiętać.

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{xx} w tys.
1.	Aleksandrów Kuj.	Aleksandrów Kuj.	2 174	8 798	8 193	9 566	9 600 ^x	7 577	7,5
2.	Aleksandrów Łódzki	Łódź	.	3 086	5 992	11 464	8 236	11 554	13 246 ^x	6 926	10,2
3.	Andrychów	Wadowice	.	.	.	1 514	3 866	4 053	4 047	4 361	4 171	5 698	.	5 055	7,3
4.	Augustów	Augustów	2 530	3 213	.	10 664	.	.	12 743	11 818	8 762	12 147	14 900 ^x	8 338	11,3
5.	Babimost	Sulechów	1 697	.	2 278	2 272	2 179	2 141	2 123	.	1 782	1 803	2 191	1 264	2,0
6.	Baborów	Głubczyce	1 610	.	2 484	2 403	2 814	2 718	2 720	2 662	2 730	4 332	4 535	3 345	3,6
7.	Baranów Sand.	Tarnobrzeg	955	.	.	1 965	2 002	2 371	1 817	1 768	1 794	1 815	1 858	1 169	1,1
8.	Barcin	Szubin	206	.	710	936	.	1 009	1 106	1 586	1 628	2 098	2 111 ^x	1 939	2,3
9.	Barczewo	Olsztyn	1 706	.	2 992	3 980	4 499	4 736	4 588	4 400	4 321	4 818	5 841	1 782	4,5
10.	Bardo os.	Ząbkowice Śląskie	.	.	1 030	1 164	.	1 167	1 248	1 416	.	1 728	1 739	1 891	3,1
11.	Barlinek	Myślibórz	1 834	.	3 689	4 756	4 973	5 405	5 736	6 194	6 412	7 621	7 603	2 686	5,7
12.	Bartoszyce	Bartoszyce	2 507	.	4 113	5 879	7 132	6 442	6 805	7 343	7 869	8 712	12 575	3 449	8,8
13.	Barwice	Szozecinek	804	.	1 571	2 212	2 402	2 307	2 338	2 286	2 526	2 788	3 008	1 819	1,9
14.	Bełohatów	Piotrków	177	363	.	1 526	.	.	3 859	5 695	7 200	8 587	8 931 ^x	4 780	6,3
15.	Będzin	powiat miejski	1 310	2 254	.	6 546	.	.	23 754	49 105	38 665	47 835	52 393 ^x	27 754	38,9
16.	Biała	Prudnik	.	.	2 739	2 780	2 830	2 796	2 858	2 842	2 606	3 744	3 784	3 367	2,8
17.	Biała Piska	Pisz	900	.	1 209	1 637	1 670	1 819	1 916	2 149	2 225	2 448	2 623	1 137	2,5
18.	Biała Podlaska	Biała Podlaska	2 477	3 586	.	7 692	.	.	13 090	16 688	13 088	17 549	19 317	15 007	15,7
19.	Biała Rawska	Rawa Mazowiecka	467	793	.	3 786	.	.	2 051	2 398	2 692	2 903	3 119	2 088	1,9
20.	Białogard	Białogard	1 983	.	3 553	6 302	7 868	7 044	8 407	9 262	12 478	13 543	16 460	12 221	16,0
21.	Biały Bór	Człuchów	.	.	1 385	2 144	2 419	2 358	2 449	2 469	2 603	2 396	2 294	1 077	1,2
22.	Białystok	powiat miejski	.	.	13 787	16 544	.	.	66 032	80 303	76 792	91 335	100 101 ^x	56 759	97,2
23.	Biecz	Gorlice	1 830	.	2 450	2 450	2 938	3 180	3 461	3 803	3 673	4 055	4 281	3 745	3,9
24.	Bialawa	Dzierżoniów	5 146	.	.	12 460	13 177	.	19 122	18 514	17 711	19 674	20 125	17 269	25,5
25.	Bielsk Podl.	Bielsk Podlaski	.	.	2 788	.	5 810	.	7 464	.	4 759	7 029	8 000 ^x	6 203	9,2

Uwaga:

os. - przy nazwie oznacza osiedla o charakterze miejskim według stanu z roku 1955.

x - dane szacunkowe z lat ok. 1936 - 1938 patrz tekst str. 20

xx - szacunek G.U.S. na podstawie ewidencji bieżącej.

Dane dla miast Bielsko - Biała oraz Golub - Dobrzyń przed połączeniem podano oddzielnie, w kolejności podanej w aktualnej nazwie miasta.

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	2890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^x w tys.
26.	Bielsko - Biała	powiat miejski	. 3 665	. .	8 699 4 667	10 721 5 498	13 060 7 251	14 573 7 622	16 597 8 257	18 568 19 407	19 785 17 072	22 573 22 891	26 500 ^x	25 725 19 564	67,1
27.	Bieruń Stary	Tychy	3 702	4,6
28.	Bierutów	Oleśnica	.	.	3 673	3 861	4 150	4 394	4 298	4 591	4 453	4 518	4 868	1 471	4,3
29.	Biłgoraj	Biłgoraj	2 642	2 945	.	5 434	.	.	5 846	5 923	6 602	8 177	8 941	4 745	6,1
30.	Biskupiec	Reszel	1 626	.	2 513	3 787	4 071	4 249	5 250	5 428	5 390	6 571	8 468	2 422	5,9
31.	Biszynek	Reszel	.	.	2 838	3 498	3 471	3 232	3 151	3 183	3 122	3 265	3 163	1 178	1,7
32.	Błaszki	Kalisz	643	1 360	.	2 854	.	.	3 995	5 654	4 736	4 969	4 986 ^x	3 030	2,8
33.	Błazowa	Rzeszów	2 452	.	3 192	3 929	4 449	4 760	4 848	5 040	5 123	4 631	5 074	4 002	3,8
34.	Błonie	Pruszków	786	938	.	1 126	1 621	.	2 974	4 885	5 337	7 642	8 724	6 416	9,1
35.	Bochnia	Bochnia	3 102	.	5 496	7 480	8 561	8 844	10 071	10 918	11 014	12 274	14 766	10 072	11,2
36.	Bogatynia	Zgorzelec	6,2
37.	Boguszowice os.	Rybnik	6 866	6,0
38.	Boguszów	Wałbrzych	1 860	.	2 571	4 863	6 345	7 201	8 966	10 644	10 692	12 038	10 000	10 862	12,2
39.	Bojanowo	Rawicz	2 673	.	2 204	2 017	2 270	1 918	2 099	2 290	1 862	2 333	.	4 463	2,9
40.	Bolesławiec	Bolesławiec	3 175	.	6 350	8 812	10 790	12 911	14 590	16 125	17 977	19 525	22 000	3 145	17,8
41.	Boleszkowice	Chojna	929	.	1 887	2 191	2 198	2 101	2 062	1 850	1 757	1 636	1 530	630	1,3
42.	Bołków	Jawor	1 223	.	1 794	2 634	3 026	3 591	3 897	3 876	4 176	4 427	4 592	2 818	3,0
43.	Borek	Gostyń	1 036	.	1 812	2 020	2 081	2 027	1 986	2 237	2 097	2 052	2 309 ^x	1 833	1,8
44.	Braniewo	Braniewo	5 046	.	9 018	10 471	11 542	10 851	12 497	13 601	13 871	15 325	21 143	1 373	8,0
45.	Brańsk	Bielsk Pcdlaski	.	.	1 845	.	3 733	.	4 087	.	3 739	4 204	.	2 542	2,7
46.	Brodnica	Brodnica	1 575	.	3 690	5 325	5 801	6 122	7 246	7 394	6 913	8 521	12 000 ^x	10 665	12,9
47.	Brok	Ostrów Maz.	771	1 016	2 657	2 564	2 712	2 895	3 018	2 351	2,0
48.	Brwinów	Pruszków	2 451	5 582	.	6 308	9,8
49.	Brzeg	powiat miejski	10 041	.	12 147	15 372	17 508	20 154	24 090	29 035	27 344	29 816	31 400	7 744	19,0
50.	Brzeg Dolny	Wołów	.	.	1 383	1 543	.	1 534	1 500	1 265	.	1 761	2 013	1 363	6,0
51.	Brzesko	Brzesko	.	.	2 328	2 867	3 144	3 246	3 444	3 661	3 144	3 672	3 551	2 684	6,6
52.	Brzeszcze os.	Oświęcim	8 901	9,2
53.	Brześć Kujawski	Włocławek	912	1 230	2 744	3 133	4 634	5 837	6 774 ^x	4 973	4,3
54.	Brzeziny	Brzeziny	1 756	3 186	.	5 185	6 300	.	7 648	15 902	10 633	13 045	13 098 ^x	6 008	6,9

№	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^x w tyś.
5.	Brzeziny Śląskie	Tarnowskie Góry	5 422	7,6
6.	Brzozowice Kamień os.	Tarnowskie Góry	6 494	6,6
7.	Brzozów	Brzozów	.	.	2 649	3 229	3 697	4 056	4 264	4 439	4 160	4 242	4 166	3 725	3,8
8.	Buk	Nowy Tomyśl	1 274	.	2 140	2 670	2 885	3 348	3 547	3 737	3 480	3 637	3 800 ^x	3 213	3,8
9.	Busko Zdrój	Busko	657	648	2 169	2 465	3 949	5 026	5 679	5 975	6,7
10.	Byczyna	Kluczbork	1 341	.	1 983	2 106	2 307	2 056	2 183	2 500	2 612	2 918	3 022	1 383	2,0
11.	Bydgoszcz	powiat miejski	4 148	.	9 550	27 740	34 044	41 399	52 204	57 696	87 643	117 528	135 170 ^x	134 614	202,0
12.	Bystrzyca Kłodzka	Bystrzyca Kłodzka	1 661	.	3 094	4 378	5 550	5 586	6 041	6 159	6 291	6 469	7 077	9 564	7,2
13.	Bytom	powiat miejski	1 848	.	4 932	15 711	22 811	36 905	51 404	67 718	86 884	100 584	.	93 179	180,7
14.	Bytom Odrzański	Nowa Sól	2 700	.	3 706	3 826	3 703	3 386	3 164	3 068	3 192	3 330	3 179	1 181	2,0
15.	Bytów	Bytów	1 217	.	2 858	4 596	4 941	5 011	6 487	7 839	8 886	9 404	10 038	3 810	7,4
16.	Cedynia	Chojna	947	.	1 456	1 939	1 957	1 876	1 678	1 533	1 707	1 769	1 738	286	1,0
17.	Chełm	powiat miejski	1 792	2 216	3 607	5 410	7 152	.	18 452	18 036	23 221	29 222	28 329	23 329	26,7
18.	Chełmno	Chełmno	2 776	.	6 558	8 477	9 937	9 762	11 079	11 718	10 208	12 531	13 325 ^x	11 634	15,3
19.	Chełmża	Toruń	673	.	1 631	2 982	3 429	6 327	8 987	10 612	10 698	11 098	13 462 ^x	10 764	12,4
20.	Chęciny	Kielce	1 368	2 558	4 428	5 278	.	.	6 178	5 865	5 046	5 429	5 686	2 677	2,9
21.	Chmielnik	Busko	986	1 514	3 488	5 487	5 181	.	6 888	10 090	7 730	8 051	8 137	3 171	3,4
22.	Chocianów	Lubiń	.	.	.	1 032	1 105	1 160	3 779	4 243	3 797	4 055	5 255	1 707	3,4
23.	Chociwel	Stargard Szec- oiński	1 007	.	1 747	2 248	2 384	2 316	2 531	2 669	2 986	3 260	3 411	402	1,9
24.	Chodaków os.	Sochaczew	5,0
25.	Chodecz	Włocławek	345	622	1 358	1 420	1 185	1 824	.	1 551	1,4
26.	Chodzież	Chodzież	1 986	.	3 230	3 092	3 146	3 257	5 025	7 162	5 646	7 511	8 366 ^x	7 694	10,4
27.	Chojna	Chojna	3 930	.	5 799	5 336	6 568	5 864	5 932	6 123	5 977	6 288	6 756	1 484	3,4
28.	Chojnice	Chojnice	.	.	3 054	7 162	.	10 107	10 697	12 005	10 409	14 295	16 486 ^x	12 444	17,7
29.	Chojnów	Złotoryja	2 306	.	3 899	4 967	5 724	8 115	10 142	10 461	10 169	11 477	11 135	5 467	7,0
30.	Choroszcz	Białystok	.	.	1 512	.	.	.	2 464	.	2 405	2 905	2 472 ^x	1 924	1,8
31.	Chorzela	Przasnysz	1 002	1 684	2 032	.	.	.	3 165	5 071	2 454	3 032	3 025 ^x	2 187	2,2
32.	Chorzów	powiat miejski	.	.	708	19 536	27 520	36 502	57 919	72 641	74 811	80 734	108 540 ^x	110 675	141,4
33.	Chrzanów	Chrzanów	1 442	.	4 559	6 098	7 023	8 889	10 170	13 272	13 171	17 833	20 540 ^x	12 121	13,0

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955
84.	Choszczno	Choszczno	2 440	.	5 096	5 909	7 358	7 507	8 665	9 455	10 411	11 749	13 988	2 052	6
85.	Chwałowice os.	Rybnik	4 562	5
86.	Ciechanowiec	Siemiatycze	3 420	.	5 569	.	3 291	4 029	.	3 388	3
87.	Ciechanów	Ciechanów	1 735	2 384	3 575	5 404	.	.	10 656	9 134	11 977	13 954	15 200 ^x	11 831	18
88.	Ciechocinek	Aleksandrów Kuj.	.	.	.	1 362	.	.	.	2 018	2 451	4 711	5 220 ^x	4 131	5
89.	Cieplice Śląskie Zdrój	Jelenia Góra	1 900	.	2 527	2 881	3 317	3 525	4 007	4 362	5 495	5 407	6 051	12 938	12
90.	Cieszanów	Lubaczów	1 437	.	2 022	2 424	2 804	2 935	3 167	3 438	2 282	2 661	3 197 ^x	958	1
91.	Cieszyn	powiat miejski	.	.	8 142	9 779	13 004	15 220	18 581	22 489	18 525	17 791	20 000	16 536	20
92.	Cybinka	Rzepin	1 994	2 320	3 997	3 951	1 025	2
93.	Czaplinek	Szozecinek	2 108	.	3 368	4 444	4 747	4 533	4 680	4 506	4 540	4 744	5 288	3 459	4
94.	Czarne	Człuchów	1 188	.	1 833	2 612	2 956	2 986	3 025	3 015	4 101	4 423	4 387	1 453	2
95.	Czarnków	Czarnków	1 626	.	3 500	4 269	4 433	4 542	4 860	5 007	3 970	4 737	4 688 ^x	4 394	5
96.	Czechowice	Bielsko - Biała	16 311	20
97.	Czeladź	powiat miejski	1 079	1 099	1 600	.	3 000	.	5 978	8 188	17 202	21 035	.	16 624	24
98.	Czempin	Kościan	820	.	1 353	1 991	.	2 321	2 179	2 212	2 054	2 103	2 406 ^x	2 380	3
99.	Czerniejewo	Gniezno	661	.	1 297	1 598	.	.	1 324	1 427	1 343	1 392	.	1 273	1
100.	Czersk	Chojnice	.	.	.	2 088	.	.	5 361	7 098	6 700	7 157	8 535 ^x	7 092	6
101.	Czerwionka os.	Rybnik	7 806	8
102.	Częstochowa	powiat miejski	3 851	5 060	.	14 348	.	.	45 045	74 854	88 894	117 588	137 623	101 255	149
103.	Człopa	Wałoz	1 387	.	1 693	1 895	2 156	2 232	2 228	1 957	2 424	2 856	2 988	715	1
104.	Człuchów	Człuchów	1 126	.	1 904	2 908	3 195	3 230	3 303	3 619	5 125	5 736	6 029	3 711	5
105.	Ćmielów os.	Opatów	1 033	1 273	1 940	2 315	2 468	2 938	.	2 783	3
106.	Dąbkowo	Sławno	3 163	.	4 885	4 894	5 442	5 296	5 833	5 972	6 037	7 240	8 392	5 262	6
107.	Dąbie	Koło	998	1 722	3 149	4 314	3 765	3 825	4 212 ^x	2 628	2
108.	Dąbrowa Górnicza	powiat miejski	6 000	.	14 870	24 058	30 871	36 987	41 373 ^x	28 070	41
109.	Dąbrowa Tarnowska	Dąbrowa Tarnowska	1 380	.	2 417	2 979	3 219	3 031	3 000	3 028	5 498	6 017	6 117	4 520	4
110.	Debrzno	Człuchów	2 000	.	1 930	3 170	3 597	3 598	3 758	3 865	3 761	3 817	3 843	1 347	2
111.	Dęba os.	Tarnobrzeg	3 616	3
112.	Dębica	Dębica	1 295	.	2 528	2 759	3 256	3 578	3 991	4 871	6 846	9 276	11 510	9 924	12

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810 /16	1825	1843 /57	1869 /71	1880	1890	1897 /1900	1910	1921 /25	1931 /33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
113.	Dęblin	Garwolin	12,5
114.	Dębno	Chojna	2 178	.	3 172	3 357	3 775	4 079	7 982	7 827	7 435	7 617	7 488	3 341	7,5
115.	Dobczyce	Myślenice	.	.	2 185	2 814	2 908	3 329	3 393	3 542	2 920	3 112	3 190	2 791	2,8
116.	Dobiegniew	Strzelec Kraj.	1 692	.	3 379	3 916	4 354	4 676	4 477	4 608	4 787	5 103	5 344	1 222	2,6
117.	Dobra	Nowogard	917	.	1 541	2 156	2 271	2 156	2 305	2 213	2 260	2 512	2 529	1 553	1,8
118.	Dobra	Turek	1 050	2 096	2 719	3 893	3 055	2 871	2 931 ^x	1 850	1,5
119.	Dobre Miasto	Lidzbark Warm.	2 700	.	4 459	4 242	4 487	4 504	4 588	5 039	4 958	5 421	5 976	966	4,3
120.	Dobrodzień	Lubliniec	.	.	2 283	2 347	2 378	2 426	2 660	3 047	3 329	3 965	4 305	3 277	4,2
121.	Dobrzany	Stargard Szcze- ciński	.	.	1 617	1 887	.	1 928	.	.	.	1 751	1 986	342	1,4
122.	Dobrzyń n/Wisłą	Lipno	.	1 890	2 221	2 297	.	.	2 485	3 008	2 693	2 838	3 158 ^x	2 339	2,2
123.	Dolsk	Śrem	824	.	1 305	1 644	.	1 559	1 626	1 704	1 558	1 578	1 850 ^x	1 656	1,6
124.	Brawno	Choszczno	1 042	.	2 174	3 091	3 100	2 898	2 821	2 586	2 575	2 736	2 711	1 241	1,8
125.	Brawsko Pom.	Drawsko	1 800	.	3 413	5 472	6 049	5 723	5 883	6 260	6 401	7 314	8 091	3 504	6,3
126.	Drezdenko	Strzelec Kraj.	2 152	.	3 834	4 352	4 821	5 104	6 108	6 003	5 794	5 886	5 675	1 908	5,0
127.	Drohiczyn	Siemiatycze	176	216	835	.	1 402	.	.	.	1 972	2 309	2 800 ^x	1 634	1,6
128.	Dukla	Krosno	1 252	.	2 277	2 896	3 007	3 006	3 213	2 970	2 082	2 157	.	699	0,6
129.	Duszniki	Kłodzko	.	.	2 346	3 167	3 326	3 131	2 947	3 270	5 474	4 774	4 705	5 926	4,0
130.	Dynów	Brzozów	.	.	2 364	2 539	.	2 897	.	3 105	2 727	2 980	.	2 906	3,4
131.	Działdowo	Działdowo	.	.	1 851	2 750	3 062	3 680	3 744	4 728	3 568	5 103	5 859 ^x	5 139	6,9
132.	Działoszyce	Pińczów	884	1 749	.	3 606	.	.	5 489	6 789	6 755	6 238	5 972	2 306	1,7
133.	Dzierzgoń	Sztum	1 932	.	2 611	3 330	3 284	3 113	3 224	3 004	2 924	3 366	3 603	810	2,5
134.	Dzierżoniów	Dzierżoniów	3 469	.	5 270	6 938	7 255	13 040	15 052	16 371	16 170	17 521	17 224	16 646	25,4
135.	Elbląg	powiat miejski	16 710	.	20 153	31 164	35 842	41 576	52 518	58 636	67 878	72 409	85 925	20 924	65,9
136.	Elk	Elk	3 209	.	3 397	5 743	6 846	9 981	11 386	13 428	14 964	15 512	16 480	6 104	19,5
137.	Fordon	Bydgoszcz	1 757	.	2 066	1 840	2 076	2 348	2 387	2 850	2 314	3 733	4 773 ^x	3 514	5,1
138.	Garwolin	Garwolin	808	912	.	1 950	2 350	.	5 341	5 216	5 336	6 262	7 933	5 315	6,3
139.	Gąbin	Gostynin	1 368	2 395	.	3 624	.	.	5 137	6 481	5 777	5 690	6 000 ^x	3 108	3,2
140.	Gdańsk	powiat miejski	37 131	.	64 926	88 975	108 551	120 330	140 563	170 337	201 752	.	250 000	117 894	242,9
141.	Gdynia	powiat miejski	895	3 164	30 210	120 000	77 829	129,6
142.	Giżycko	Giżycko	1 564	.	1 860	3 769	4 514	5 331	5 826	7 014	10 227	11 847	16 297	4 534	13,1

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^x w tys.
143.	Gliwice	powiat miejski	3 001	.	7 313	12 937	15 077	19 667	52 362	66 981	81 182	111 862	117 323	95 980	134,8
144.	Głogów	Głogów	8 466	.	14 591	18 261	18 630	17 358	22 147	24 524	25 843	28 861	33 558	1 681	6,3
145.	Głogów Małopolski	Rzeszów	.	.	2 148	2 464	2 831	2 672	2 832	2 878	2 291	2 550	2 735	1 870	2,0
146.	Głogówek	Prudnik	.	.	3 633	4 660	5 138	5 514	5 625	7 136	6 989	7 356	7 594	4 532	5,5
147.	Głowno	Lowicz	663	972	.	1 670	.	.	2 165	3 893	2 422	3 154	9 083	8 344	10,2
148.	Głuboczycy	Głuboczycy	3 287	.	6 680	10 687	12 018	12 586	12 627	13 081	12 673	13 824	13 521	5 020	7,7
149.	Głucholazy	Nysa	1 700	.	3 551	4 911	.	6 774	8 241	8 975	9 377	9 913	9 737	7 658	9,5
150.	Głuszycy os.	Wałbrzych	6,0
151.	Gniew	Tczew	.	.	2 707	4 084	4 715	4 080	4 105	3 821	3 131	3 639	3 500 ^x	3 120	3,4
152.	Gniewkowo	Inowrocław	592	.	1 225	1 783	2 229	2 614	3 119	3 451	3 330	3 873	4 472 ^x	3 819	4,4
153.	Gniezno	powiat miejski	3 114	.	7 128	9 916	13 826	18 088	21 693	25 339	25 694	29 924	32 985 ^x	30 292	42,0
154.	Goleniów	Goleniów	2 287	.	5 522	7 272	8 708	8 462	8 539	10 259	11 624	13 156	13 754	1 743	7,9
155.	Golina	Konin	714	1 032	1 897	.	2 418	2 578	2 858 ^x	1 769	1,8
156.	Golub -- Dobrzyń	Wąbrzeźno	946	.	2 217	2 556	.	2 738	2 868	3 063	2 565	3 097	3 297 ^x	2 794	5,3
			1 372	1 337	3 734	7 316	4 085	5 176	5 601 ^x	3 223	
157.	Gołańoz	Wągrowiec	651	.	1 135	1 281	.	1 132	1 093	1 269	1 380	1 471	1 532 ^x	1 382	1,8
158.	Gołdap	Gołdap	2 710	.	3 869	4 549	5 313	7 161	8 348	9 496	8 567	9 438	12 818	632	5,0
159.	Goniądz	Mońki	.	.	2 255	.	2 943	.	3 436	.	2 642	3 449	3 524 ^x	1 863	2,4
160.	Gorce os.	Wałbrzych	4,4
161.	Gorlice	Gorlice	2 091	.	3 666	4 692	4 550	5 653	6 437	6 829	5 611	6 730	.	6 100	9,5
162.	Gorzów Śląski	Oleśno	587	.	1 026	1 133	.	1 067	1 069	1 058	.	2 260	3 041	2 435	2,5
163.	Gorzów Wielkopolski	powiat miejski	6 155	.	11 621	21 379	23 612	28 065	33 598	39 339	43 303	45 928	48 078	19 796	44,8
164.	Gostynin	Gostynin	561	1 523	.	3 311	.	.	6 747	6 529	6 684	7 783	8 322 ^x	7 357	8,3
165.	Gostyń	Gostyń	1 301	.	2 398	2 983	3 358	3 632	4 844	6 280	5 816	6 815	7 680 ^x	8 021	8,5
166.	Gozdnica	Żagań	3,4
167.	Góra	Góra	2 790	.	3 779	4 037	4 208	4 414	4 590	4 877	5 196	5 422	5 648	3 526	6,5
168.	Góra Kalwaria	Piaseczno	.	1 234	.	2 101	3 225	.	5 297	6 249	5 496	7 097	7 126	3 687	6,5
169.	Górowo Iławieckie	Iława	1 126	.	1 967	2 710	2 751	2 455	2 430	2 387	2 455	2 740	3 117	939	1,9
170.	Górzno	Brodnica	.	.	1 132	1 519	.	1 513	1 648	1 633	1 665	1 806	1 947 ^x	1 694	1,4
171.	Grabów n/Prosna	Ostrzeszów	1 441	.	1 510	1 650	.	1 708	1 805	1 956	1 730	1 682	1 715 ^x	1 548	1,5
172.	Grajewo	Grajewo	695	1 139	.	.	3 828	.	7 651	8 558	7 346	9 036	9 173 ^x	6 171	8,3

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{xx} w tys.
173.	Grodków	Grodków	1 518	.	2 748	4 368	4 462	4 348	4 146	4 695	4 460	4 721	4 763	2 953	3,1
174.	Grodziec	Będzin	8 071	10,5
175.	Grodziak Maz.	Grodziak Maz.	426	655	1 033	.	1 928	.	2 814	3 542	11 254	15 678	16 537	14 610	18,1
176.	Grodziak Wlkp.	Nowy Tomyśl	2 353	.	3 653	3 714	3 701	3 812	3 785	5 828	5 604	6 161	6 800 ^x	6 015	7,3
177.	Grójec	Grójec	1 037	1 601	2 586	3 930	4 413	.	6 028	6 073	8 375	9 518	9 797	6 841	8,2
178.	Grudziądz	powiat miejski	8 419	.	8 507	15 796	.	20 385	32 727	40 325	32 516	50 405	58 461 ^x	36 805	57,2
179.	Grybów	Nowy Sącz	1 397	.	.	1 782	2 287	2 401	2 717	3 114	2 931	3 311	3 184	2 198	2,7
180.	Gryfice	Gryfice	2 280	.	4 461	5 619	5 860	5 293	6 477	7 769	8 371	9 324	10 805	4 898	10,3
181.	Gryfino	Gryfino	3 569	.	5 187	5 308	6 906	5 293	6 473	7 759	8 227	8 938	9 855	1 347	4,2
182.	Gryfów Śląski	Lwówek Śląski	1 895	.	2 717	2 845	2 974	3 460	3 335	3 462	3 726	4 117	4 344	4 053	5,2
183.	Gubin	Gubin	7 269	.	10 815	21 412	25 840	29 328	33 122	38 593	40 636	43 934	45 798	3 040	6,4
184.	Hajnówka	Hajnówka	10,6
185.	Hel os.	Puck	1,4
186.	Hrubieszów	Hrubieszów	2 535	3 992	6 181	8 976	.	.	10 639	14 129	10 595	13 339	14 820	12 984	11,8
187.	Ilawa	Susek	1 576	.	2 486	3 459	4 126	5 707	8 073	10 087	11 286	12 836	13 948	2 220	9,5
188.	Ilża	Ilża	1 119	1 790	2 111	.	.	.	4 230	5 910	4 534	5 099	5 312	3 813	3,3
189.	Inowrocław	powiat miejski	3 108	.	5 620	7 429	11 558	16 503	26 141	25 604	24 277	30 862	38 956 ^x	35 808	42,8
190.	Ińsko	Stargard Szec- oiński	1 043	.	1 932	2 667	2 926	2 815	2 648	2 605	2 606	2 954	3 040	296	1,5
191.	Jabłonowo os.	Brodnica	3,3
192.	Janowiec Wlkp.	Żnin	261	.	558	645	.	1 316	1 566	2 266	2 993	3 029	3 300 ^x	2 809	3,3
193.	Janów Lubelski	Kraśnik	2 004	3 199	.	5 202	.	.	7 919	6 540	6 426	7 067	7 075	3 793	4,2
194.	Jarocin	Jarocin	945	.	1 783	2 210	2 505	2 903	4 355	6 250	7 005	8 688	9 550 ^x	11 818	14,4
195.	Jarosław	Jarosław	6 662	.	8 773	11 166	12 422	18 065	22 660	23 965	19 973	22 330	26 437	19 376	21,3
196.	Jasień	Lubsko	653	.	1 002	1 560	.	2 755	2 789	3 829	3 549	3 339	3 187	1 180	2,2
197.	Jasło	Jasło	1 431	.	2 367	3 632	3 302	4 527	6 571	10 116	10 391	10 112	13 187	3 563	9,3
198.	Jastarnia os.	Puck	3,4
199.	Jastrowie	Wałcz	.	.	3 568	4 645	5 456	5 288	5 418	5 514	5 538	5 904	5 895	2 891	4,6
200.	Jawor	Jawor	4 720	.	6 488	9 963	10 603	11 574	13 027	13 549	12 125	12 739	13 847	9 690	12,1
201.	Jaworzno	Chrzanów	.	.	2 835	3 740	5 131	6 637	9 181	13 115	15 932	19 055	23 000 ^x	17 506	31,1
202.	Jaworzyna Śl.	Świdnica	.	.	.	580	.	.	3 039	3 329	3 881	3 989	3 866	1 926	4,3

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 w ty
203.	Jedlina Zdrój os.	Wałbrzych	5,
204.	Jedwabne	Łomża	336	494	2 505	2 925	1 428	2 167	2 720 ^x	1 670	1,
205.	Jelenia Góra	powiat miejski	5 219	.	7 327	11 776	14 388	16 214	17 865	26 006	28 535	30 954	35 424	39 050	45,
206.	Jeziorany	Reszel	1 134	.	2 164	2 916	2 960	2 797	3 023	2 965	2 857	3 069	3 036	1 248	2,
207.	Jędrzejów	Jędrzejów	1 263	1 447	.	1 970	3 100	.	4 717	6 793	11 732	12 853	13 203	10 998	12,
208.	Jordanów	Myślenice	.	.	.	1 140	1 236	1 486	1 345	1 511	2 456	3 115	3 292	2 638	2,
209.	Jutrosin	Rawicz	1 239	.	1 793	1 977	.	1 855	1 906	1 804	1 725	1 677	1 775 ^x	1 389	1,
210.	Kalety	Lubliniec	6 085	6,
211.	Kalisz	powiat miejski	7 256	11 400	.	15 000	.	.	24 418	53 994	44 613	55 125	77 248 ^x	48 092	66,
212.	Kalisz Pomorski	Drawsko	1 969	.	2 881	3 246	3 499	3 557	3 679	3 373	3 426	3 893	4 019	1 175	2,
213.	Kalwaria Zebrzydowska	Wadowice	.	.	.	1 120	1 208	1 477	1 564	1 815	1 692	2 116	2 154 ^x	1 816	3,
214.	Kałużyn	Mińsk Maz.	1 641	1 826	.	4 566	7 532	.	8 727	10 314	6 122	8 827	8 848	2 554	2,
215.	Kamienna Góra	Kamienna Góra	2 970	.	3 998	5 671	6 697	7 572	8 241	13 571	13 393	13 905	13 850	12 754	14,
216.	Kamień Krajeński	Sępólno Krajeńskie	.	.	998	1 679	.	1 996	1 522	1 647	1 705	1 827	1 871 ^x	1 275	1,
217.	Kamień Pomorski	Kamień Pomorski	.	.	3 486	5 261	5 856	5 681	5 911	5 784	5 665	5 848	6 070	1 576	3,
218.	Kańczuga	Przeworsk	.	.	.	1 923	2 196	2 211	2 288	2 447	2 396	2 382	2 345	1 955	1,
219.	Kargowa	Sulechów	1 950	.	2 058	1 959	2 023	1 724	1 594	.	.	2 467	2 456	4 075	2,
220.	Karlino	Kołobrzeg	1 316	.	2 361	2 949	3 301	3 128	3 107	2 998	2 904	3 354	3 429	2 115	2,
221.	Karpacz os.	Jelenia Góra	.	.	.	565	2 298	2 205	2 832	4,
222.	Kartuzy	Kartuzy	.	.	.	1 855	.	.	2 642	3 699	3 717	5 055	5 700 ^x	5 991	7,
223.	Katowice	powiat miejski	.	.	.	8 132	12 623	16 513	31 738	43 173	45 222	127 044	132 436 ^x	128 290	199,
224.	Kazimierz os.	Będzin	3,
225.	Kazimierz Dolny	Puławy	2 216	2 177	.	2 624	.	.	3 402	5 415	3 857	4 614	4 641	2 929	3,
226.	Kazimierza Wielka os.	Pińczów	3,
227.	Kąty Wrocławskie	Wrocław	1 063	.	1 691	2 520	2 951	2 785	2 898	2 998	3 000	3 324	3 559	2 193	2,
228.	Kcynia	Szubin	1 411	.	2 327	2 618	2 846	2 814	3 086	3 643	3 369	4 391	4 680 ^x	4 099	4,
229.	Kędzierzyn	Koźle	4 866	15,
230.	Kępno	Kępno	3 598	.	6 413	6 030	6 168	5 465	5 718	6 400	6 210	7 182	7 500 ^x	7 810	8,
231.	Kętrzyn	Kętrzyn	2 295	.	4 525	5 706	6 534	7 304	11 144	12 013	13 331	16 021	19 631	5 468	13,

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{xx} w tys.
232.	Kęty	Oświęcim	3 264	.	3 424	4 464	4 925	5 235	5 465	5 913	5 751	6 767	7 000 ^x	6 581	8,4
233.	Kielce	powiat miejski	1 971	3 611	3 972	9 771	10 051	.	23 178	32 222	43 695	58 397	70 032	49 960	73,9
234.	Kietrz	Głubczyce	1 498	.	2 632	3 606	3 860	4 042	4 082	3 667	7 890	8 820	8 921	4 679	3,6
235.	Kleczew	Konin	947	1 492	2 371	3 557	2 848	2 946	3 474 ^x	2 336	2,1
236.	Klimontów os.	Będzin	8,7
237.	Kluczbork	Kluczbork	1 800	.	3 697	5 074	6 135	7 558	10 230	11 588	12 338	12 717	11 675	8 467	12,5
238.	Kłeco	Gniezno	.	.	1 295	1 843	.	1 751	1 724	1 838	1 685	1 698	.	1 532	1,6
239.	Kłobuck	Kłobuck	1 065	1 717	2 192	.	2 647	.	3 576	3 778	6 582	8 542	8 686 ^x	6 533	7,8
240.	Kłodawa	Koło	1 554	1 994	2 945	4 878	4 298	4 627	5 441 ^x	4 062	5,3
241.	Kłodzko	Kłodzko	4 887	.	10 058	11 815	13 307	13 511	14 926	17 121	16 158	19 269	21 815	22 814	20,8
242.	Knurów	Rybnik	13,2
243.	Knyszyn	Mońki	.	.	2 038	.	2 790	.	3 864	.	3 579	4 123	.	2 780	2,1
244.	Kobylin	Krotoszyń	1 719	.	2 330	2 366	2 418	2 223	2 208	2 329	2 172	2 359	2 600 ^x	2 464	2,7
245.	Kook	Zaków	1 382	1 788	.	2 870	.	.	4 727	6 436	3 903	4 462	4 500	2 381	2,4
246.	Kolbuszowa	Kolbuszowa	1 151	.	2 104	2 701	3 111	3 072	2 894	3 460	2 900	3 112	3 017	2 124	2,2
247.	Kolno	Kolno	1 196	1 965	.	3 715	.	.	4 891	6 154	4 494	5 285	5 163 ^x	3 295	3,9
248.	Koluszki	Brzeziny	1 328	1 904	.	5 627	6,7
249.	Koło	Koło	1 942	2 904	.	4 832	6 846	.	9 359	9 850	13 040	13 771	14 211 ^x	9 720	10,2
250.	Koło-brzeg	Koło-brzeg	5 210	.	9 569	13 106	16 027	17 000	20 200	24 786	33 189	33 735	36 760	2 816	10,3
251.	Koniecpol	Radomsko	1 287	1 399	1 968	2 880	2 422	2 518	2 468	1 784	2,4
252.	Konin	Konin	1 840	3 608	.	5 975	6 553	.	8 522	8 538	10 045	10 390	10 442 ^x	11 197	14,2
253.	Konstantynów Łódzki	Łódź	.	374	5 582	8 649	5 728	8 167	8 853 ^x	6 694	9,7
254.	Końskie	Końskie	1 828	3 208	.	5 018	5 000	.	8 120	9 172	9 119	11 102	11 511	7 386	8,4
255.	Koronowo	Bydgoszcz	833	.	2 359	3 592	4 106	.	3 839	5 307	4 689	5 552	5 560 ^x	4 724	6,0
256.	Korsze os.	Kętrzyn	.	.	.	117	.	.	.	1 109	2 367	2 742	3 041	2 467	3,5
257.	Kostrzyn	Gorzów	5 470	.	8 373	10 141	14 069	16 672	16 473	17 600	19 383	21 270	23 760	634	2,9
258.	Kostrzyn	Środa	753	.	1 294	2 039	2 090	2 117	2 339	3 230	3 077	3 370	3 386 ^x	3 142	3,9
259.	Kostuchna os.	Tychy	4,4
260.	Koszalin	powiat miejski	4 636	.	8 230	13 361	16 834	17 810	20 417	23 236	28 812	30 389	33 508	17 115	37,5
261.	Kościan	Kościan	1 378	.	2 792	3 595	4 442	4 701	5 785	7 809	7 803	10 275	.	10 800	14,3
262.	Kościerzyna	Kościerzyna	.	.	2 173	4 135	.	4 299	4 910	6 474	5 849	7 379	8 962 ^x	7 820	9,5

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
263.	Kowal	Włocławek	1 573	2 338	3 993	6 335	4 063	4 482	.	3 304	3,2
264.	Kowalewo Pomorskie	Wąbrzeźno	395	.	.	182	.	.	2 113	3 356	3 207	3 654	3 767 ^X	3 326	3,5
265.	Kowary	Jelenia Góra	3 742	.	3 520	3 804	4 347	4 592	5 231	5 945	6 127	6 395	6 644	6 923	10,8
266.	Koziegłowy	Zawiercie	2 799	3,2
267.	Kozienice	Kozienice	1 962	2 094	.	3 000	3 750	.	6 882	10 125	6 878	7 793	8 650	4 099	4,8
268.	Koźuchów	Nowa Sól	.	.	3 446	3 265	3 993	3 919	4 622	4 765	4 958	5 256	6 671	2 385	6,4
269.	Koźle	Koźle	1 383	.	3 559	3 129	5 030	5 761	7 085	7 832	8 190	9 444	13 321	8 277	8,8
270.	Koźmin	Krotoszyn	2 039	.	3 406	3 595	4 183	4 358	4 651	5 091	4 999	5 450	5 584 ^X	5 559	5,3
271.	Kórnik	Śrem	1 626	.	2 714	2 735	2 725	2 470	2 583	2 555	2 233	2 379	2 395 ^X	3 785	4,2
272.	Krajenka	Złotów	1 600	.	2 601	3 231	3 292	3 357	3 413	3 428	3 353	3 345	3 233	1 856	2,6
273.	Kraków	miasto wydz. z woj.	25 345	.	43 628	54 089	67 500	87 737	115 527	174 208	183 706	221 260	249 191	299 396	428,2
274.	Krapkowice	Opole	1 592	.	1 942	2 546	2 667	2 656	2 920	3 705	4 005	5 014	5 568	2 826	5,4
275.	Krasnystaw	Krasnystaw	801	2 952	.	3 882	5 455	.	9 846	8 664	8 943	10 435	10 586	10 578	10,2
276.	Kraśnik	Kraśnik	1 385	3 333	.	4 443	4 621	.	8 257	7 734	8 903	11 615	12 780	9 158	10,8
277.	Kraśnik Fabryczny	Kraśnik	6,8
278.	Krobia	Gostyń	962	.	1 365	1 596	.	1 847	2 186	2 384	2 285	2 384	2 857 ^X	2 659	2,5
279.	Krosno	Krosno	2 195	.	2 127	2 461	2 810	3 251	4 410	5 522	10 454	12 125	13 500 ^X	13 873	17,2
280.	Krosno Odrzańskie	Krosno Odrzańskie	3 212	.	7 133	7 431	7 746	6 657	7 369	11 880	11 297	7 525	10 791	2 244	5,5
281.	Krośniewice	Kutno	506	728	2 162	2 761	3 509	3 506	3 565 ^X	3 250	3,4
282.	Krotoszyn	Krotoszyn	4 275	.	7 416	7 868	8 289	10 646	12 373	13 064	11 110	12 969	14 000 ^X	13 748	16,5
283.	Kruszwica	Inowrocław	135	.	386	683	.	1 809	2 834	3 245	3 021	3 515	5 256 ^X	4 822	5,4
284.	Krynica	Nowy Sącz	2 237	.	2 738	2 640	4 626	4 675	2 649	7,9
285.	Krzepice	Kłobuck	1 131	1 315	.	2 163	2 693	.	3 220	4 589	5 138	5 881	6 000 ^X	4 343	4,5
286.	Krzyszowice	Chrzanów	.	.	.	1 652	.	1 791	.	2 265	2 933	3 366	3 406	2 837	3,8
287.	Krzywin	Kościan	560	.	1 009	1 457	.	1 581	1 540	1 860	1 874	1 732	1 905 ^X	1 498	1,4
288.	Krzyż	Piła	2 673	.	2 892	3 879	4 774	5 209	4 966	3 299	3,8
289.	Książ Wielkopolski	Śrem	664	.	1 087	1 019	.	948	918	874	913	928	1 749 ^X	1 699	1,7
290.	Kudowa Zdrój	Kłodzko	1 855	2 199	2 326	5,5
291.	Kutno	Kutno	2 712	4 001	.	8 016	.	.	11 250	13 547	15 976	23 451	25 113 ^X	20 006	24,0
292.	Kuźnice Świd- nickie os.	Wałbrzych	4,6

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
293.	Kwidzyna	Kwidzyna	4 782	.	5 989	7 175	8 238	8 552	9 686	12 983	13 721	18 950	20 594	7 986	16,8
294.	Lądek Ząrój	Bystrzyca Kłodzka	1 044	.	1 537	2 359	2 703	2 683	3 526	4 230	6 488	4 568	4 865	5 804	4,4
295.	Legionowo	Nowy Dwór Mazo- wiecki	7 414	18,7
296.	Legnica	powiat miejski	9 470	.	13 939	23 136	37 157	46 874	54 882	67 396	71 902	76 544	83 701	24 357	51,8
297.	Lesko	Lesko	.	.	2 724	3 217	3 415	4 020	4 409	4 588	3 870	3 943	4 010 ^x	2 129	1,9
298.	Leszno	powiat miejski	5 726	.	9 112	10 516	11 758	13 116	14 263	17 156	16 506	19 258	20 881 ^x	20 820	27,3
299.	Leśna os.	Lubań	.	.	1 721	2 259	2 248	2 165	2 400	2 329	2 301	2 307	2 201	1 632	5,4
300.	Leśnica	Strzelce Opolskie	430	.	1 256	1 439	.	1 554	1 676	1 811	1 594	2 800	3 335	2 122	2,6
301.	Lewin Brzeski	Brzeg	1 080	.	1 532	2 057	2 229	2 602	3 249	3 514	3 514	3 945	3 997	2 241	3,4
302.	Leżajsk	Leżajsk	.	.	4 026	4 964	4 945	4 486	5 330	5 296	5 063	5 599	6 250 ^x	4 957	5,1
303.	Lebork	Lebork	1 548	.	3 779	6 766	7 545	8 050	10 442	13 847	17 161	18 962	19 131	10 954	18,3
304.	Leżyczek	Leżycze	.	.	846	1 050	.	958	.	.	874	962	1 010	266	0,4
305.	Lidzbark	Działdowo	.	.	2 034	3 670	3 820	3 746	3 593	4 003	3 325	4 032	4 554 ^x	4 989	3,8
306.	Lidzbark Warm.	Lidzbark Warm.	2 489	.	4 458	5 835	5 874	5 497	5 512	5 982	7 025	8 781	11 703	4 201	9,3
307.	Limanowa	Limanowa	443	.	.	1 107	1 408	1 603	1 806	2 180	2 143	2 216	2 588	1 963	4,3
308.	Lipiany	Pyrzyce	1 617	.	2 763	3 379	3 813	3 911	3 885	4 056	4 313	4 531	4 380	3 380	4,3
309.	Lipno	Lipno	1 590	3 008	.	4 532	5 400	.	6 807	7 335	8 467	10 415	12 000 ^x	8 389	9,5
310.	Lubaczów	Lubaczów	2 357	.	3 336	4 138	4 425	4 814	5 880	6 440	5 344	6 245	6 741 ^x	4 986	4,8
311.	Lubań	Lubań	4 363	.	5 974	9 087	10 775	11 958	13 793	15 467	15 971	12 216	17 357	8 149	12,9
312.	Lubartów	Lubartów	2 207	3 193	.	4 027	4 869	.	5 237	8 429	6 511	7 638	7 697	5 542	6,6
313.	Lubawa	Nowe Miasto Lubawskie	1 163	.	3 209	4 219	4 857	4 593	4 451	5 365	4 635	5 518	5 685 ^x	4 679	4,7
314.	Lubawka	Kamienna Góra	1 533	.	1 912	4 157	4 911	5 036	4 642	4 689	4 769	5 556	5 700	6 280	4,6
315.	Lubień Kujawski	Włocławek	437	747	1 230	1 617	2 120	2 241	2 300 ^x	1 676	1,5
316.	Lubiń	Lubiń	3 325	.	3 848	4 847	5 026	5 072	6 162	8 484	8 673	9 637	10 816	1 769	4,1
317.	Lublin	powiat miejski	7 105	13 159	.	28 933	29 771	.	50 385	64 553	94 543	112 539	112 019	99 400	132,2
318.	Lubliniec	Lubliniec	.	.	2 128	2 404	2 228	3 093	3 491	4 157	.	8 512	8 981 ^x	11 470	13,9
319.	Lubomierz	Lwówek Śląski	.	.	1 602	1 852	.	1 573	.	.	.	1 641	1 665	1 695	1,5
320.	Luboń	Poznań	12,9

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ²³ tys.
321.	Lubraniec	Włocławek	1 173	1 906	2 126	2 242	2 196	2 559	2 800 ^x	2 188	2,7
322.	Lubsko	Lubsko	1 737	.	5 208	9 675	11 073	11 401	11 910	11 880	11 196	10 931	10 760	2 698	9,2
323.	Lwówek	Nowy Tomyśl	.	.	2 648	2 456	2 466	2 331	2 644	2 666	2 552	2 542	2 750 ^x	2 262	2,3
324.	Lwówek Śląski	Lwówek Śląski	1 459	.	4 297	4 793	5 197	4 782	5 293	6 341	6 018	6 063	6 337	3 364	4,4
325.	Łabędy	Gliwice	.	.	.	1 808	2 808	.	4 438	4 754	4 930	7 415	8 153	8 497	13,7
326.	Łabiszyn	Szubin	1 390	.	2 520	2 410	2 642	2 328	2 248	2 145	1 834	2 464	2 724 ^x	2 201	2,6
327.	Łańcut	Łańcut	.	.	2 693	3 398	3 483	4 486	4 850	4 857	7 056	7 535	7 516	9 106	8,9
328.	Łapy	Łapy	3 940	4 107	6 674	6 776 ^x	4 842	6,7
329.	Łasin	Grudziądz	945	.	1 662	2 385	.	2 190	2 589	.	2 197	2 510	2 541 ^x	2 141	2,6
330.	Łask	Łask	1 716	1 809	.	3 776	.	.	4 228	6 659	4 890	6 502	7 200 ^x	3 819	5,0
331.	Łaziska Górne	Tychy	5 630	7,4
332.	Łaziska Średnie os.	Tychy	5 470	6,1
333.	Łeba	Łębork	536	.	948	2 025	920	1 934	1 073	1 382	2 332	2 512	2 849	3 021	2,4
334.	Łęczna	Lublin	1 442	2 488	.	2 633	.	.	3 767	4 211	3 590	4 030	4 340	2 126	2,2
335.	Łęczycza	Łęczycza	2 573	3 291	.	5 488	.	.	8 863	9 641	10 267	10 553	10 987 ^x	6 755	8,2
336.	Łobez	Łobez	1 939	.	3 207	4 822	5 603	5 232	5 069	5 179	5 873	6 947	7 310	2 064	5,6
337.	Łobżenica	Wyrzysk	1 637	.	2 751	2 712	2 579	2 251	2 238	2 376	1 904	2 294	2 324 ^x	1 776	2,1
338.	Łomża	Łomża	1 866	3 302	.	13 858	16 760	.	26 093	26 146	22 014	25 065	26 826 ^x	13 772	18,8
339.	Łosice	Siedlice	997	1 543	.	1 755	.	.	3 338	5 451	3 888	5 026	5 735	2 933	2,8
340.	Łowicz	Łowicz	2 635	6 693	.	5 885	7 567	.	12 368	14 814	15 807	17 613	17 210	13 764	16,1
341.	Łódź	miasto wydz. z woj.	514	939	.	50 492	112 000	.	315 209	423 727	451 974	605 467	650 000 ^x	496 929	674,2
342.	Łuków	Łuków	1 297	3 206	.	3 311	5 000	.	9 363	11 801	12 571	13 971	12 785	8 513	9,9
343.	Maków Maz.	Maków Maz.	2 214	4 160	.	5 435	.	.	7 206	7 161	6 198	6 645	7 000 ^x	2 642	3,9
344.	Maków Podhalański	Wadowice	.	.	2 024	2 343	2 502	2 741	3 317	3 439	3 226	4 111	.	3 886	4,7
345.	Malbork	Malbork	4 817	.	6 462	8 238	9 559	10 279	10 735	16 500	21 039	25 121	27 212	10 017	20,5
346.	Malczyce os.	Środa Śl.	.	.	.	1 373	.	.	.	2 580	2 751	3 141	3 433	1 446	2,6
347.	Margonin	Chodzież	1 425	.	1 969	1 943	.	1 824	1 765	2 038	1 855	2 135	2 278 ^x	1 829	2,0
348.	Maszewo	Goleniów	1 287	.	2 226	2 762	2 815	2 711	2 673	2 880	3 371	3 835	3 830	1 219	2,5
349.	Miasteczko Kraj.	Wyrzysk	317	.	702	979	.	932	1 058	1 110	1 154	1 218	.	1 083	1,1
350.	Miastko	Miastko	1 682	.	3 209	4 707	5 304	5 080	5 335	5 934	6 682	7 814	8 531	3 417	5,0
351.	Miechów	Miechów	1 212	1 171	.	1 578	3 000	.	4 175	3 847	6 233	6 360	6 079	6 878	6,7

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
352.	Miejska Górka	Rawicz	.	.	1 375	1 761	.	2 012	2 233	2 682	2 600	2 644	2 965 ^X	2 635	3,0
353.	Mielec	Mielec	2 176	.	2 995	4 177	4 981	4 712	4 909	6 136	5 599	7 057	12 867	8 271	19,0
354.	Mieroszów	Wałbrzych	1 001	.	1 343	1 907	2 091	2 528	4 771	5 068	4 647	4 682	4 386	5 135	3,9
355.	Mieszkowice	Chojna	.	.	3 130	3 765	3 901	3 818	3 612	3 339	3 824	3 580	3 442	1 819	2,6
356.	Międzybórz	Syców	.	.	1 342	1 457	1 623	1 651	586	1,0
357.	Międzychód	Międzychód	1 679	.	2 936	3 207	3 153	3 276	2 954	5 274	4 017	5 126	5 173 ^X	4 632	6,3
358.	Międzylesie	Bystrzyca Kłodzka	1 333	.	1 803	2 151	2 534	2 808	2 930	2 805	2 644	2 627	2 589	4 746	1,7
359.	Międzyrzec Podl.	Radzyń Podl.	2 686	4 340	.	9 478	.	.	13 760	13 526	14 211	16 837	17 980	8 696	9,6
360.	Międzyrzecoz	Międzyrzecoz	3 310	.	4 663	4 900	5 160	5 167	5 660	6 602	7 259	9 207	12 087	4 385	9,2
361.	Międzyzdroje	Wolin	.	.	.	846	.	.	.	2 088	3 617	4 065	4 129	1 949	3,4
362.	Mikołajki	Mragowo	1 400	.	1 852	3 270	2 277	2 372	2 267	2 291	2 437	2 668	2 631	1 531	2,8
363.	Mikołów	Tychy	.	.	3 294	5 001	5 779	5 633	6 638	8 377	.	11 463	13 601 ^X	12 824	16,5
364.	Mikstat	Ostrów Wlkp.	901	.	1 376	1 437	.	1 405	1 396	1 474	1 423	1 316	1 513 ^X	1 455	1,4
365.	Milanówek	Pruszków	2 193	4 748	.	7 711	14,4
366.	Milicz	Milicz	2 207	.	2 707	3 312	3 486	3 822	3 715	3 873	3 716	4 579	5 402	2 929	5,3
367.	Miłosław	Września	1 107	.	1 696	1 878	2 183	2 156	2 484	2 571	2 499	2 452	2 500 ^X	2 311	2,7
368.	Mińsk Maz.	Mińsk Maz.	529	646	1 338	.	2 940	.	9 286	5 794	10 518	13 015	15 103	10 023	15,4
369.	Mirosławiec	Wałcz	.	.	2 280	2 521	2 498	2 265	2 233	1 929	2 080	2 739	2 710	827	2,0
370.	Międzybórz	Lwówek Śl.	.	.	2 130	2 496	2 722	2 680	2 649	2 555	2 561	2 750	2 882	2 399	2,8
371.	Mława	Mława	1 705	2 216	.	5 956	6 989	.	13 440	17 542	17 003	19 584	19 637 ^X	13 817	14,3
372.	Mogielnica	Grójec	1 039	1 841	.	.	3 100	.	4 100	6 191	5 316	6 423	6 697	4 667	3,3
373.	Mogilno	Mogilno	589	.	1 505	2 023	2 464	3 148	3 512	4 684	4 171	5 200	5 675 ^X	5 193	6,0
374.	Morąg	Morąg	1 664	.	2 770	3 864	3 742	3 776	4 025	4 147	5 055	5 414	8 376	2 746	6,8
375.	Mordy	Siedlce	1 015	1 145	2 520	4 047	3 268	3 287	3 404	2 114	1,7
376.	Moryń	Chojna	939	.	1 350	1 559	.	1 419	1 261	1 100	1 348	1 286	1 230	440	0,8
377.	Mosina	Śrem	677	.	1 037	1 525	.	1 574	1 763	2 072	1 957	2 924	5 500 ^X	5 192	6,5
378.	Mragowo	Mragowo	1 500	.	2 344	2 124	3 611	3 562	4 584	6 492	7 495	8 757	9 880	3 254	9,2
379.	Mrocza	Wyrzysk	710	.	1 231	1 637	.	1 809	2 222	2 537	2 016	2 383	2 586 ^X	2 236	2,6
380.	Mszana Dolna	Limanowa	2 116	.	3 349	3 016	3 608	.	2 675	4,4
381.	Mszczonów	Grodzisk Maz.	1 537	1 704	.	3 469	.	.	5 124	6 978	5 014	5 523	5 422	3 161	3,2

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^x w tys.
382.	Murcki os.	Tychy	3,1
383.	Murowana Goślina	Oborniki	1 159	.	1 533	1 543	.	1 495	1 513	1 523	1 938	2 351	2 850 ^x	2 398	3,1
384.	Muszyna	Nowy Sącz	1 637	.	2 148	1 906	2 065	2 358	2 571	2 649	2 516	2 979	3 885	2 367	2,8
385.	Mysłówice	powiat miejski	.	.	.	6 259	7 382	9 392	13 358	17 838	.	22 943	24 340 ^x	23 786	40,3
386.	Myszków	Zawiercie	6 642	12,2
387.	Myślenice	Myślenice	1 975	.	2 253	2 465	2 455	2 600	2 549	2 868	3 134	6 277	7 123	6 520	7,9
388.	Myślibórz	Myślibórz	2 686	.	5 795	6 143	6 167	6 261	5 960	5 565	5 927	6 284	6 123	3 887	6,4
389.	Nakło n/Notecią	Wyrzysk	1 172	.	2 740	5 454	6 035	6 766	7 781	8 787	7 885	10 303	10 927 ^x	9 649	12,3
390.	Namysłów	Namysłów	2 760	.	3 924	5 249	5 868	6 167	6 361	6 062	6 438	7 325	8 196	4 095	7,5
391.	Nasielsk	Pułtusk	2 197	3 050	.	3 788	.	.	4 693	6 398	5 030	6 001	6 676 ^x	4 028	4,8
392.	Nidzica	Nidzica	1 631	.	2 742	3 860	4 351	4 221	4 800	2 155	6 264	8 396	9 197	2 852	6,0
393.	Niedobczyce	Rybnik	12 955	15,2
394.	Niemcza	Dzierżoniów	1 240	.	1 979	2 111	2 215	2 172	2 199	2 166	2 401	3 033	3 525	3 075	2,7
395.	Niemodlin	Niemodlin	1 175	.	1 672	1 960	.	2 001	2 103	2 057	2 218	2 672	2 757	2 580	3,3
396.	Niepołomice	Bochnia	.	.	3 204	4 128	3 647	2 143	4 692	4 470	4 071	4 689	5 639	4 071	5,0
397.	Nieszawa	Aleksandrów Kuj.	817	1 397	.	1 880	.	.	2 639	3 243	2 381	2 474	3 000 ^x	2 403	2,2
398.	Nisko	Nisko	.	.	2 401	2 826	3 046	3 511	4 463	4 841	5 103	5 461	6 785	6 590	7,8
399.	Nowa Ruda	Nowa Ruda	2 381	.	5 212	6 248	6 916	6 854	7 282	7 802	8 617	10 672	10 063	11 342	14,7
400.	Nowa Sól	Nowa Sól	1 800	.	3 340	5 523	6 756	9 075	12 586	13 774	14 166	16 527	17 250	5 993	22,7
401.	Nowe	Świecie	.	.	3 027	4 598	4 948	4 803	5 005	5 152	4 011	4 671	5 011 ^x	4 137	4,2
402.	Nowe Miasteczko	Nowa Sól	903	.	1 312	1 296	.	1 378	.	.	1 622	1 748	1 712	604	2,0
403.	Nowe Miasto Lubawskie	Nowe Miasto Lub.	719	.	1 474	2 209	2 742	2 723	3 144	4 144	3 721	4 473	4 953 ^x	4 719	5,2
404.	Nowe Miasto n/Ellicą	Rawa Maz.	1 108	1 500	.	2 679	.	.	3 276	4 979	3 761	3 877	3 825	2 947	2,0
405.	Nowe Warpno	Szczecin	1 457	.	1 821	2 047	2 280	2 240	1 951	.	.	2 010	2 055	2 154	0,5
406.	Nowogard	Nowogard	1 207	.	3 537	4 833	4 949	4 872	4 953	5 087	6 409	7 356	8 202	2 446	5,9
407.	Nowogrodzic	Bolesławiec	.	.	1 701	2 006	2 152	2 165	.	.	.	1 897	2 239	872	1,1
408.	Nowogród	Łomża	1 097	1 476	.	2 276	.	.	3 029	3 433	1 856	2 350	2 511 ^x	1 125	1,5
409.	Nowy Bytom	powiat miejski	16 571	.	14 122	79,3
410.	Nowy Dwór Gdański	Nowy Dwór Gdański	1 694	.	2 072	2 152	2 646	2 622	2 872	2 901	3 074	.	.	1 247	4,2

	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{xx} w tys.
1.	Nowy Dwór Mazowiecki	Nowy Dwór Maz.	841	950	7 302	7 537	7 828	9 386	10 180 ^x	5 046	7,6
2.	Nowy Sącz	powiat miejski	3 549	.	7 079	9 358	11 185	12 722	15 724	25 004	27 796	30 278	33 119	23 049	29,8
3.	Nowy Staw	Malbork	.	.	1 632	1 682	2 145	2 428	2 651	2 648	2 715	.	.	1 560	3,7
4.	Nowy Targ	Nowy Targ	2 669	.	3 459	4 658	5 089	5 878	6 546	9 225	8 071	10 406	11 216	8 144	13,1
5.	Nowy Tomyśl	Nowy Tomyśl	438	.	796	1 218	.	1 801	.	2 015	2 083	2 550	2 656 ^x	2 700	4,0
6.	Nysa	powiat miejski	7 740	.	16 225	19 367	20 514	22 444	24 267	31 827	32 183	35 053	37 802	11 559	19,0
7.	Oborniki	Oborniki	940	.	1 685	2 283	2 842	2 875	3 602	4 289	4 147	5 244	6 164 ^x	5 266	7,2
8.	Oborniki Śl.	Trzebnica	.	.	.	954	.	.	.	2 372	3 783	4 258	4 407	1 463	4,9
9.	Odolanów	Ostrów Wielko- polski	1 068	.	1 827	1 975	2 197	2 268	2 310	2 428	2 437	2 472	2 545 ^x	2 339	2,7
10.	Okonek	Szczecinek	1 100	.	1 579	2 174	2 432	2 298	2 245	2 375	2 611	2 960	2 941	1 799	2,8
11.	Olecko	Olecko	1 900	.	2 922	3 921	4 347	4 887	4 878	5 021	6 035	6 629	7 118	1 413	5,2
12.	Oleśnica	Oleśnica	4 000	.	6 093	8 132	10 157	10 167	10 583	10 652	14 184	15 729	18 219	4 246	15,2
13.	Oleśno	Oleśno	1 470	.	2 690	3 343	3 570	3 740	4 855	5 742	6 005	6 969	7 280	6 058	7,2
14.	Olkusz	Olkusz	720	1 157	.	2 378	2 750	.	3 441	6 379	7 589	9 916	.	7 921	10,9
15.	Olsztyn	powiat miejski	2 200	.	3 356	5 529	7 610	19 375	24 295	33 077	36 795	43 147	50 407	29 053	55,5
16.	Olsztynek	Ostróda	940	.	1 270	2 519	2 467	2 563	2 350	2 819	2 868	3 630	4 236	1 438	3,9
17.	Oława	Oława	2 764	.	5 724	7 488	8 395	8 632	9 235	10 731	11 535	12 267	13 113	6 410	10,1
18.	Opalenica	Nowy Tomyśl	847	.	1 332	1 497	.	2 333	3 135	3 529	3 058	4 332	4 791 ^x	4 366	5,1
19.	Opatów	Opatów	2 112	2 406	.	3 920	5 135	.	6 603	8 167	8 827	9 519	9 535	5 459	4,5
20.	Opoczno	Opoczno	1 844	3 363	.	4 433	5 500	.	6 079	6 335	8 252	8 921	9 882	7 433	8,9
21.	Opole	powiat miejski	4 896	.	7 750	11 819	14 447	19 206	30 112	33 907	40 875	47 865	52 992	27 666	55,6
22.	Orneta	Braniewo	1 793	.	3 430	4 812	4 720	5 118	5 249	5 559	6 106	6 813	7 813	2 109	6,0
23.	Orzysz	Pisz	1 000	.	1 093	1 229	1 306	1 324	1 550	2 201	5 225	3 132	3 558	795	3,8
24.	Osieczna	Leszno	979	.	1 379	1 727	.	1 665	1 590	1 570	1 559	1 597	1 760 ^x	1 323	1,4
25.	Ostrołęka	Ostrołęka	1 195	1 484	.	3 460	5 865	.	12 949	11 366	9 145	13 438	15 000 ^x	9 279	12,3
26.	Ostroróg	Szamotuły	432	.	667	898	.	997	1 003	1 267	1 273	1 289	1 301 ^x	1 170	1,2
27.	Ostrowiec Święto- krzyski	powiat miejski	1 608	1 768	.	3 366	5 500	.	9 768	13 934	19 705	25 983	29 302	19 211	31,7
28.	Ostróda	Ostróda	1 519	.	2 891	4 571	6 468	9 412	13 171	14 364	16 198	17 977	19 495	6 769	15,4

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910.	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^x w tys.
439.	Ostrów Lubelski	Lubartów	1 655	2 350	.	2 813	.	.	6 079	7 754	3 813	4 753	4 879	2 604	2,5
440.	Ostrów Maz.	Ostrów Maz.	1 376	1 792	.	4 119	7 800	.	10 471	12 814	14 469	17 611	18 528	12 304	13,2
441.	Ostrów Wlkp.	powiat miejski	1 662	.	5 007	7 964	9 104	9 718	11 809	14 770	16 366	19 555	30 727 ^x	30 808	39,2
442.	Ostrzeszów	Ostrzeszów	1 391	.	2 100	2 573	2 979	3 380	4 645	5 471	5 413	5 833	6 246 ^x	5 403	6,7
443.	Ośno	Sulęcín	.	.	4 312	5 226	5 357	5 058	5 172	5 006	4 973	5 310	5 667	1 194	3,0
444.	Oświęcim	Oświęcim	2 118	.	3 043	3 863	4 754	5 414	6 841	10 127	12 187	11 949	13 000 ^x	6 708	23,3
445.	Otmęt os.	Strzelce Opolskie	.	.	.	169	1 333	1 944	3 284	1 297	3,6
446.	Otmuchów	Grodków	2 028	.	3 083	3 357	3 588	3 694	3 574	3 650	3 708	5 095	4 966	3 075	2,8
447.	Otwock	Otwock	8 560	14 996	19 387	12 592	31,1
448.	Ozimek os.	Opole	.	.	.	135	1 131	1 182	4 000	498	2,2
449.	Ozorków	Żęczyca	.	3 250	5 816	9 642	10 376	.	11 533	19 874	12 589	14 979	16 007 ^x	11 296	15,1
450.	Pabianice	powiat miejski	893	963	4 926	7 712	12 415	.	26 765	41 467	38 537	45 614	51 550 ^x	37 140	51,7
451.	Paczków	Nysa	2 290	.	3 883	4 924	5 639	5 762	5 902	6 289	6 806	7 486	7 543	6 955	5,7
452.	Pakość	Inowrocław	312	.	957	1 460	.	1 977	2 960	3 770	3 336	3 797	3 925 ^x	3 351	4,1
453.	Parczew	Parczew	1 580	2 725	.	4 219	5 269	.	6 660	7 753	8 291	9 943	10 127 ^x	6 173	7,2
454.	Pasłęk	Pasłęk	2 671	.	3 465	4 917	4 773	4 984	4 991	4 744	5 223	5 312	6 343	3 278	6,0
455.	Pełplin	Tozew	2 049	.	3 400	3 969	3 612	4 185	4 218 ^x	4 210	4,9
456.	Pełczyce	Myślibórz	.	.	1 872	2 197	2 247	2 189	2 274	2 206	2 239	2 728	2 587	1 712	1,7
457.	Piaseczno	Piaseczno	735	1 026	.	1 328	.	.	2 760	3 758	5 604	7 074	8 087	6 579	14,1
458.	Piastów	Pruszków	8 166	13,3
459.	Piekary Śląskie	Tarnowskie Góry	.	.	.	6 333	7 763	.	14 604	11 000	.	11 882	.	21 467	26,6
460.	Pieńsk os.	Zgorzelec	.	.	.	1 748	3 371	.	5 922	6 959	6 958	6 933	7 305	723	3,7
461.	Pieszycy os.	Dzierżoniów	7,9
462.	Pilzno	Dębica	1 176	.	.	1 939	2 128	2 009	2 138	2 368	3 546	3 671	3 752	2 920	2,8
463.	Piła	powiat miejski	1 996	.	4 192	7 538	11 610	14 443	19 655	26 126	37 518	43 180	45 847	10 671	27,4
464.	Pińczów	Pińczów	2 559	4 176	.	4 669	6 193	.	9 075	10 893	7 749	7 423	7 150	3 701	4,3
465.	Pionki	Kozienice	5 878	10,3
466.	Piotrków	powiat miejski	3 647	4 276	11 400	16 720	23 046	.	31 182	39 774	41 113	51 294	51 433	40 141	48,4
467.	Pisz	Pisz	1 300	.	2 053	2 894	2 973	3 222	3 481	4 301	5 301	5 725	6 451	1 028	6,4
468.	Piwniczna	Nowy Sącz	1 850	.	2 200	2 843	3 127	3 401	3 636	3 810	3 632	4 315	5 197	4 046	4,3
469.	Pleszew	Jarocin	1 739	.	5 086	6 106	6 336	6 126	6 364	8 049	7 638	8 591	9 994 ^x	8 760	10,0

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
470.	Płock	powiat miejski	.	7 646	13 895	19 825	.	.	26 966	36 497	25 752	32 777	34 544 ^X	28 508	37,5
471.	Płońsk	Płońsk	2 388	3 658	4 261	5 694	7 824	.	7 900	12 302	9 220	10 393	11 100 ^X	7 758	9,5
472.	Płoty	Lobez	802	.	1 771	2 091	2 226	2 262	2 376	2 849	3 315	3 670	3 653	1 213	2,6
473.	Pniewy	Szamotuły	822	.	2 074	2 328	2 374	2 381	2 570	2 953	3 089	3 371	.	3 195	3,7
474.	Pobiedziska	Poznań	1 071	.	1 519	2 022	2 255	2 428	2 855	3 397	3 363	3 745	4 452 ^X	3 615	4,4
475.	Podębnice	Łęczyca	.	909	2 724	2 834	3 122	5 190	4 242 ^X	2 937	2,7
476.	Pogorzela	Krotoszyn	769	.	1 435	1 511	.	1 525	1 615	1 787	1 662	1 592	1 727 ^X	1 415	1,5
477.	Polanica Zdrój	Kłodzko	.	.	.	511	.	.	.	1 152	4 397	3 436	3 953	4 832	4,1
478.	Polanów	Sławno	913	.	1 444	2 321	2 538	2 272	2 445	2 750	3 472	3 681	3 631	1 947	1,6
479.	Police	Szczecin	1 313	.	2 465	3 871	4 146	4 009	4 415	4 346	4 963	5 465	6 466	.	4,8
480.	Położyn Zdrój	Świdwin	1 794	.	2 994	4 158	4 724	4 632	4 956	5 160	5 959	6 431	6 923	3 939	7,1
481.	Poniec	Gostyń	1 429	.	1 717	1 982	2 008	2 004	2 193	2 817	2 471	2 626	2 869 ^X	2 342	2,5
482.	Poznań	miasto wydz. z woj.	16 144	.	40 209	56 374	65 713	69 627	117 033	156 691	184 758	246 698	267 077 ^X	267 978	374,9
483.	Prabuty	Susz	2 267	.	3 492	3 416	3 718	4 586	5 032	5 032	5 338	6 116	8 093	2 298	4,7
484.	Praszka	Wieluń	1 219	1 850	.	2 258	.	.	3 131	5 262	4 478	4 486	.	3 013	2,3
485.	Prochowice	Legnica	834	.	1 206	1 370	.	.	.	2 204	2 159	2 572	2 800	942	1,8
486.	Proszowice	Proszowice	967	1 027	.	1 676	.	.	2 627	3 461	3 297	3 531	3 791	2 945	3,7
487.	Prudnik	Prudnik	3 689	.	6 599	10 939	14 292	17 577	20 139	18 856	16 894	17 738	17 371	10 866	15,6
488.	Pruszcz Gdański	Gdańsk	2 135	.	2 675	2 841	3 163	.	.	2 964	5,3
489.	Pruszków	powiat miejski	.	147	1 709	15 994	15 132	23 703	27 120	25 096	34,4
490.	Przasnysz	Przasnysz	2 059	3 376	.	3 843	.	.	9 128	10 431	6 340	7 838	7 856 ^X	7 015	8,7
491.	Przedbórz	Końskie	951	2 535	.	4 738	.	.	5 924	8 043	5 885	6 787	7 041	3 503	3,3
492.	Przedecz	Włocławek	822	1 395	2 728	2 776	3 040	3 322	3 360 ^X	2 424	2,2
493.	Przemków os.	Szprotawa	1 200	.	1 383	1 676	.	1 905	2 156	2 853	2 617	4 464	4 858	942	3,3
494.	Przemysł	powiat miejski	6 353	.	9 806	15 185	22 040	35 209	46 295	54 078	47 958	51 379	51 391 ^X	36 841	41,9
495.	Przeworsk	Przeworsk	.	.	2 253	2 716	2 926	2 980	3 188	3 291	5 554	5 941	7 307	8 569	7,7
496.	Pszczyzna	Pszczyzna	.	.	3 414	3 859	4 059	4 084	4 811	5 315	.	7 240	7 800 ^X	9 731	13,1
497.	Pszów	Wodzisław	.	.	.	1 278	6 873	.	11 717	10,4
498.	Puck	Puck	.	.	2 159	2 161	.	1 869	2 093	2 534	2 792	3 848	5 200 ^X	3 946	5,1
499.	Puławy	Puławy	.	1 424	8 617	9 057	7 205	9 093	13 691	9 128	11,7

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1925	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^x r tys.
500.	Pułtusk	Pułtusk	2 520	3 755	6 816	7 940	9 046	.	15 968	15 437	13 504	15 487	17 642 ^x	8 787	9,9
501.	Pyrzyce	Pyrzyce	2 862	.	3 592	7 065	8 123	8 247	8 189	8 676	9 069	10 084	11 299	803	4,5
502.	Pyskowice	Gliwice	1 938	.	3 364	3 773	3 959	3 838	4 293	5 331	6 329	7 428	7 716	6 771	14,4
503.	Pyzdry	Września	2 335	3 416	3 564	5 703	4 614	4 494	5 015 ^x	3 868	3,3
504.	Rabka	Nowy Targ	5 929	8,8
505.	Raciąż	Sierpc	990	1 266	4 656	4 663	4 513	4 789	5 311 ^x	3 704	3,5
506.	Racibórz	powiat miejski	3 156	.	7 771	15 322	18 373	20 737	25 276	38 424	49 076	51 680	50 000	19 605	29,9
507.	Radków	Nowa Ruda	955	.	1 445	1 829	2 044	2 101	2 704	2 686	2 491	2 541	2 558	3 238	1,7
508.	Radlin	Wodzisław	14 031	15,6
509.	Radom	powiat miejski	1 742	13 628	.	11 495	.	.	29 896	43 581	61 599	78 073	85 501	69 455	118,1
510.	Radomsko	Radomsko	1 198	1 709	.	3 605	8 165	.	12 392	19 414	20 572	22 980	25 119	19 551	24,5
511.	Radomyśl Wielki	Mielec	1 294	.	.	2 826	3 141	3 332	2 932	3 035	2 468	2 400	2 241	942	1,0
512.	Radymno	Radymno	1 190	.	.	1 649	1 919	2 169	2 721	3 264	1 907	2 213	3 706	3 436	3,0
513.	Radziejów	Aleksandrów Kuj.	690	1 239	.	1 598	.	.	2 293	2 782	3 164	4 025	5 169 ^x	3 836	3,1
514.	Radzionków	Tarnowskie Góry	.	.	.	2 629	3 581	.	18 584	10 272	.	15 359	.	15 223	20,7
515.	Radzymin	Wołomin	917	1 054	2 389	3 232	3 718	.	4 172	4 082	4 201	6 780	7 466	4 366	5,9
516.	Radzyń Chełmiński	Grudziądz	747	.	1 242	1 780	.	1 870	2 015	2 010	1 626	1 987	2 342 ^x	1 711	1,8
517.	Radzyń Podlaski	Radzyń Podl.	1 371	1 954	.	3 420	.	.	5 937	4 082	4 201	5 291	7 151	4 694	5,3
518.	Rajgród	Grajewo	1 140	1 878	3 005	4 260	2 291	2 432	2 339 ^x	1 683	1,7
519.	Rakoniewice	Wolsztyn	952	.	1 716	2 019	2 136	2 201	2 065	2 173	2 013	2 015	2 023 ^x	1 607	2,0
520.	Raszków	Ostrów Wlkp.	800	.	1 571	1 422	.	1 521	1 658	1 770	1 672	1 692	1 791 ^x	1 375	1,2
521.	Rawa Mazowiecka	Rawa Maz.	2 204	3 189	.	5 778	6 485	.	6 412	9 515	7 499	9 200	8 460	6 908	7,1
522.	Rawicz	Rawicz	7 179	.	10 000	10 672	12 260	12 437	11 714	11 525	9 250	10 827	10 887 ^x	9 063	11,6
523.	Recz	Choszczno	.	.	2 390	3 035	3 312	3 166	3 033	2 939	2 968	3 595	3 646	812	1,5
524.	Rembertów	Wołomin	13 842	23,0
525.	Resko	Łobez	1 182	.	2 402	3 253	3 370	3 183	3 396	3 558	4 023	4 346	5 014	1 314	2,9
526.	Reszel	Reszel	2 115	.	2 860	3 495	3 590	3 774	4 342	4 457	4 171	4 766	5 045	846	3,3
527.	Rogoźno	Oborniki	3 240	.	4 755	4 837	5 235	5 035	5 019	5 624	5 528	6 040	6 159 ^x	5 536	6,7
528.	Ropczyce	Dębica	1 052	.	2 939	3 346	3 676	3 644	3 578	3 339	3 002	3 382	3 305	2 822	2,7
529.	Rozwadów	Tarnobrzeg	.	.	.	2 113	2 153	2 614	3 004	3 378	2 700	3 311	3 350 ^x	3 436	3,5
530.	Różan	Maków Maz.	582	881	3 721	4 435	3 285	4 268	4 250 ^x	1 374	1,5

	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
1.	Ruda	powiat miejski	7 375	.	11 906	14 163	.	22 201	.	18 394	38,9
2.	Rudnik	Nisko	.	.	.	2 388	2 585	2 951	3 344	3 549	2 959	3 930	4 785	4 186	5,0
3.	Rumia	Wejherowo	7 310	11,3
4.	Rybnik	powiat miejski	.	.	2 664	3 664	3 994	5 156	7 221	11 656	.	23 046	27 637 ^X	23 052	29,9
5.	Rychwał	Konin	383	696	920	1 563	1 891	2 011	2 525 ^X	1 563	1,4
6.	Rydułtowy	Rybnik	13 516	15,6
7.	Rydzyzna	Leszno	.	.	1 377	1 342	.	1 155	1 186	1 147	1 175	1 370	2 360 ^X	1 727	2,2
8.	Rymanów	Sanok	.	.	2 128	2 829	3 264	3 704	3 720	3 827	3 546	3 617	3 785	2 457	2,2
9.	Ryn	Giżycko	1 296	.	1 459	2 211	2 226	2 189	1 850	1 920	2 085	2 290	2 274	642	1,5
10.	Rypin	Rypin	1 126	1 619	.	2 904	3 580	.	5 961	6 089	7 234	8 348	8 800 ^X	7 350	8,3
11.	Rzepin	Rzepin	2 192	.	3 152	3 777	4 258	4 273	4 546	4 530	6 048	6 429	6 444	1 543	3,4
12.	Rzeszów	powiat miejski	4 604	.	6 723	9 189	11 166	11 953	15 010	23 688	24 942	27 499	29 579	29 407	52,1
13.	Sandomierz	Sandomierz	1 421	3 086	.	4 272	.	.	6 556	7 757	6 763	7 894	9 228	8 357	10,0
14.	Sanok	Sanok	1 520	.	2 809	3 463	3 121	5 559	6 365	10 711	9 638	14 262	15 216	11 176	14,3
15.	Sannawa	Rawicz	1 231	.	1 690	1 602	.	1 802	.	1 295	1 247	1 690	1 850 ^X	1 321	1,5
16.	Sejny	Suwałki	1 619	2 668	.	3 274	.	.	3 778	3 437	2 254	3 469	3 500 ^X	1 678	2,0
17.	Serock	Nowy Dwór Maz.	756	1 008	.	1 979	.	.	3 916	5 166	4 694	5 413	6 000 ^X	2 123	2,1
18.	Sędziszów	Dębica	.	.	.	2 016	2 629	2 850	2 536	2 651	1 935	2 142	2 338	2 519	2,5
19.	Sępólno Kraj.	Sępólno Kraj.	1 133	.	3 434	3 372	3 736	3 510	3 797	3 818	3 318	3 992	4 332 ^X	4 214	4,9
20.	Sianów	Koszalin	.	.	1 522	2 200	2 517	2 857	2 763	2 573	2 655	2 978	3 055	1 930	2,7
21.	Siedlce	powiat miejski	2 738	4 414	.	7 628	13 606	.	26 234	26 795	30 676	36 927	39 702	25 662	28,8
22.	Siemianowice	powiat miejski	.	.	.	11 419	13 751	.	12 178	18 336	.	37 888	38 288 ^X	32 708	59,4
23.	Siemiatycze	Siemiatycze	4 634	.	6 151	12 000	5 694	6 816	7 850 ^X	4 106	5,0
24.	Sienlawa	Jarosław	1 860	.	2 363	2 773	2 313	3 268	3 378	4 010	1 987	1 950	2 100 ^X	936	1,0
25.	Sieradz	Sieradz	1 678	2 652	.	5 430	5 977	.	7 005	9 824	9 284	10 537	10 696 ^X	9 813	11,9
26.	Sieraków	Międzychód	1 174	.	2 154	2 527	2 944	2 926	2 873	3 216	2 791	3 017	3 182 ^X	2 782	3,8
27.	Sierpc	Sierpc	1 972	2 583	5 015	6 389	6 726	.	8 534	8 001	6 722	10 051	10 900 ^X	9 282	10,2
28.	Skalbmierz	Pińszów	563	843	1 258	1 605	2 262	2 245	2 343	1 878	1,8
29.	Skarszewy	Kościierzyna	.	.	2 103	2 708	.	2 813	3 101	3 494	3 009	3 456	3 487 ^X	2 741	3,3
30.	Skaryszew	Radom	721	803	1 756	2 884	2 072	2 918	3 019 ^X	2 228	2,2

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/35	1939	1946	1952
561.	Skarżysko-Kamienna	powiat miejski	8 163	14 320	18 200	15 454	30,9
562.	Skawina	Kraków	900	.	.	1 168	1 243	1 542	1 751	2 038	2 444	3 434	4 232	3 638	7,0
563.	Skierniewice	Skierniewice	1 649	1 713	.	4 503	5 279	.	10 745	10 506	16 647	20 191	20 319	17 666	21,1
564.	Skoczów	Cieszyn	.	.	.	2 612	3 113	3 223	3 241	3 744	3 494	4 374	5 136 ^x	4 480	6,2
565.	Skoki	Wągrowiec	790	.	1 227	1 330	.	1 374	1 284	1 378	1 431	1 738	1 845 ^x	1 567	2,3
566.	Skolimów-Konstancin	Piaseczno	4 950	7,6
567.	Skóroz	Starogard	.	.	.	1 806	2 048	.	2 334	2 863	2 946	3 310	3 350 ^x	2 857	2,9
568.	Skwierzyna	Skwierzyna	3 339	.	5 678	6 368	6 838	6 560	6 967	6 713	6 720	7 075	8 943	2 822	5,2
569.	Sława	Wachowa	.	.	744	878	850	817	732	848	1 443	1 678	1 802	.	2,1
570.	Szawków os.	Olkusz	1 485	2 062	4 243	6 410	3 750	4 687	.	3 790	4,6
571.	Sławno	Sławno	2 125	.	3 755	4 724	5 565	5 474	5 972	6 620	7 889	8 730	9 746	4 845	7,2
572.	Słomniki	Miechów	1 243	1 398	3 690	4 760	4 797	4 988	5 313	4 303	4,1
573.	Słubice	Rzepin	1 689	4,1
574.	Słupca	Konin	1 454	1 620	.	2 373	.	.	3 852	6 247	5 534	6 204	.	5 133	4,1
575.	Słupsk	powiat miejski	5 200	.	9 450	16 279	21 591	28 862	27 293	33 768	43 001	47 540	54 586	33 948	44,1
576.	Sobieszów os.	Jelenia Góra	4,1
577.	Sobótka	Wrocław	1 192	.	1 620	2 077	2 285	2 346	2 337	2 306	2 568	3 229	3 522	5 899	2,1
578.	Sochaczew	Sochaczew	2 055	2 600	.	3 916	5 696	.	6 038	6 864	5 445	10 822	13 458	10 116	14,1
579.	Sokolów Małop.	Kolbuszowa	.	.	3 525	4 197	4 281	4 609	4 509	3 864	3 515	3 637	3 445	2 415	2,1
580.	Sokolów Podl.	Sokolów Podl.	2 043	3 005	.	3 964	7 172	.	7 265	9 926	8 055	9 901	12 421	7 515	8,1
581.	Sokółka	Sokółka	.	.	3 416	.	3 431	.	7 598	5 830	6 086	6 342	7 002 ^x	4 879	6,1
582.	Solec Kujawski	Bydgoszcz	.	.	642	1 035	.	.	4 316	4 512	3 387	4 987	.	3 774	6,1
583.	Sopot	powiat miejski	307	.	937	1 204	.	.	9 056	15 015	22 377	.	31 000	26 917	40,1
584.	Sosnowiec	powiat miejski	.	.	.	6 500	.	.	11 601	98 748	56 497	109 454	120 100 ^x	97 853	124,1
585.	Stalowa Wola	powiat miejski	5 086	17,1
586.	Starachowice	powiat miejski	31,1
587.	Stargard Szczeciński	Stargard Szcz.	8 042	.	13 060	17 280	21 816	23 785	26 858	27 551	32 545	35 804	39 780	9 733	24,1
588.	Starogard Gdański	Starogard	.	.	4 176	5 822	.	7 080	9 682	10 419	10 466	13 756	14 893 ^x	15 081	20,1
589.	Stary Sącz	Nowy Sącz	2 564	.	3 193	3 759	3 790	4 214	4 537	5 156	4 770	5 432	5 947	4 586	5,1
590.	Staszów	Staszów	2 355	3 107	.	6 178	7 971	.	8 724	10 923	8 357	9 147	9 327	4 586	5,1

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XXI} w tona
591.	Stawiski	Kolno	1 211	1 110	3 339	4 639	3 017	2 912	3 126 ^X	1 687	1,7
592.	Stawiszyn	Kalisz	1 054	1 339	2 606	3 729	2 560	2 562	2 586 ^X	1 776	1,3
593.	Stąporków	os. Końskie	3,1
594.	Stęszew	Poznań	597	.	1 260	1 368	.	1 499	1 453	1 618	2 225	2 487	3 025 ^X	2 824	3,2
595.	Stoczek Łukowski	Łuków	522	461	1 910	2 532	2 951	3 589	4 093	1 922	1,8
596.	Strumień	Cieszyn	1 579	1 566	1 984	2 055 ^X	1 557	2,0
597.	Stryków	Brzeziny	1 645	2 022	.	2 613	.	.	3 053	4 174	4 127	4 821	4 862 ^X	2 603	3,2
598.	Strzegom	Świdnica	2 750	.	5 040	9 045	11 470	12 380	12 853	14 587	14 081	14 541	15 913	7 137	9,2
599.	Strzelce Kraj.	Strzelce Kraj.	2 789	.	4 706	5 800	6 381	6 431	6 056	5 460	5 374	6 134	5 923	1 552	3,6
600.	Strzelce Opolskie	Strzelce Opolskie	.	.	2 369	3 853	4 082	5 112	5 775	5 753	6 090	11 000	11 522	8 429	10,6
601.	Strzelin	Strzelin	3 929	.	4 650	5 834	7 261	9 016	8 944	9 669	10 111	11 364	12 883	7 334	7,7
602.	Strzelno	Mogilno	1 048	.	2 343	3 652	4 359	4 176	4 571	5 094	4 927	5 846	5 996 ^X	5 264	5,4
603.	Strzemieszyce Wielkie	Będzin	4 019	11,0
604.	Strzyżów	Strzyżów	1 031	.	.	2 019	1 740	1 835	2 007	2 238	2 905	3 060	2 965	2 834	3,1
605.	Sucha	Żywiec	.	.	2 453	3 032	2 323	3 904	4 214	4 888	5 151	6 004	6 200 ^X	5 866	6,3
606.	Suchań	Stargard	529	1,0
607.	Sulechów	Sulechów	5 386	.	4 898	7 540	7 538	7 700	7 633	8 035	9 170	9 601	9 844	3 284	6,8
608.	Sulejów	Piotrków	880	1 201	1 747	.	2 268	.	4 636	5 284	5 718	6 387	7 062	4 329	4,4
609.	Sulęcín	Sulęcín	2 955	.	4 394	5 844	5 880	5 958	5 981	5 705	5 632	5 867	6 568	2 566	5,3
610.	Sulmierzyce	Krotoszyn	1 628	.	2 357	2 746	3 019	3 047	2 910	2 807	2 526	2 476	2 500 ^X	2 060	2,0
611.	Supraśl	Białystok	.	.	.	2 800	3 091	.	2 459	.	2 322	2 965	3 203 ^X	2 445	3,1
612.	Suraż	Łapy	1 223	1 379	.	1 071	1,1
613.	Susz	Susz	1 140	.	2 389	3 234	3 044	2 909	3 103	3 181	3 276	3 882	4 481	1 618	3,9
614.	Suwałki	Suwałki	1 444	2 116	11 273	19 899	.	.	22 648	26 825	16 780	21 957	25 356 ^X	13 670	19,1
615.	Swarzędz	Poznań	1 797	.	3 013	2 939	2 930	3 155	3 040	3 316	3 364	4 196	6 023 ^X	5 764	8,3
616.	Syców	Syców	.	.	2 230	2 490	2 269	2 385	2 381	2 287	2 162	2 969	3 096	2 108	3,5
617.	Szadek	Sieradz	1 149	2 348	2 502	3 246	3 058	3 113	3 150 ^X	2 191	2,2
618.	Szamocin	Chodzież	.	.	1 935	2 122	2 167	2 029	1 967	1 971	1 548	1 937	2 200 ^X	2 433	2,7
619.	Szamotuły	Szamotuły	1 252	.	2 688	4 214	4 414	4 292	5 261	6 878	6 772	8 307	8 962 ^X	8 780	11,0
620.	Szozakowa	Chrzanów	1 098	2 026	2 778	3 362	3 723	4 558	5 500 ^X	4 285	7,4

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} T. 17B.
621.	Szczawno Zdrój	Wałbrzych	8,1
622.	Szcebrzeszyn	Zamość	2 575	3 233	4 018	5 130	5 064	.	6 122	8 187	6 350	7 496	8 128 ^x	5 122	4,8
623.	Szczecin	powiat miejski	21 255	.	41 573	76 280	91 756	116 218	210 702	236 113	291 671	314 542	381 309	72 948	229,5
624.	Szczecinek	Szczecinek	1 749	.	4 154	6 568	8 604	8 695	10 024	11 833	15 487	16 078	19 936	12 413	20,3
625.	Szczekociny	Włoszczowa	1 037	1 209	.	2 864	.	.	3 393	4 107	5 611	6 142	6 275	3 794	3,4
626.	Szczacznym Biało- stocki	Grajewo	1 915	3 084	.	4 712	.	.	5 756	4 939	4 502	5 107	5 648 ^x	2 479	3,1
627.	Szczytno	Szczytno	.	.	1 628	2 003	2 146	2 885	3 542	5 478	10 395	12 251	14 312	3 645	11,1
628.	Szklarska Poręba os	Jelenia Góra	.	.	.	3 617	3 566	.	4 752	5 656	7 192	7 312	7 569	7 406	5,2
629.	Szlichtyngowa	Wschowa	810	.	987	900	.	.	850	773	954	1 034	1 037	531	0,8
630.	Szopienice	powiat miejski	.	.	.	3 372	4 619	.	7 715	9 729	.	23 694	.	20 161	52,7
631.	Szprotawa	Szprotawa	2 412	.	4 196	6 209	7 231	7 644	7 846	7 735	10 366	11 993	12 585	2 672	8,0
632.	Sztum	Sztum	751	.	1 219	2 157	2 210	2 265	2 360	3 091	5 139	6 147	7 374	3 111	4,0
633.	Szubin	Szubin	1 427	.	2 648	3 560	3 344	3 047	3 065	3 071	2 744	3 271	3 518 ^x	3 742	4,1
634.	Szydłowiec	Szydłowiec	1 565	2 890	.	4 039	5 801	.	7 435	7 930	8 296	10 590	10 276	4 010	4,9
635.	Ścinawa	Wołów	2 050	.	2 648	3 236	3 563	3 553	3 707	5 183	5 530	6 250	.	1 895	3,0
636.	Ślesin	Konin	655	881	1 299	1 702	2 078	2 495	2 704 ^x	2 167	1,9
637.	Śmigiel	Kościan	2 185	.	2 884	3 373	3 581	3 882	3 835	3 820	3 754	3 761	4 159 ^x	3 566	4,1
638.	Śrem	Śrem	1 693	.	3 665	6 047	6 411	6 095	5 699	6 993	6 650	7 652	8 456 ^x	8 308	9,7
639.	Środa	Środa	2 244	.	2 379	3 506	4 261	4 988	5 869	7 227	7 231	8 087	9 949 ^x	9 872	12,1
640.	Środa Śląska	Środa Śląska	.	.	4 088	5 448	5 862	5 860	5 467	5 496	5 448	6 411	6 429	4 301	5,0
641.	Świdnica	powiat miejski	9 850	.	12 529	16 998	22 202	24 725	28 000	31 329	29 996	34 492	39 069	21 446	34,0
642.	Świdnik	Lublin	6,7
643.	Świdwin	Świdwin	.	.	3 549	5 514	6 089	5 935	6 742	7 715	8 447	9 420	9 726	6 096	8,0
644.	Świebodzice	Świdnica	.	.	3 977	6 797	8 300	8 991	9 917	9 763	9 421	9 137	9 306	6 078	12,9
645.	Świebodzin	Świebodzin	3 412	.	4 783	7 775	8 296	8 355	8 660	9 332	9 767	9 881	10 431	6 144	11,6
646.	Świecie	Świecie	.	.	3 064	4 966	.	6 716	7 019	8 042	6 600	8 729	8 964 ^x	8 358	10,4
647.	Świeradów Zdrój	Lwówek Śląski	2,6
648.	Świętochłowice	powiat miejski	.	.	.	5 200	3 426	.	5 297	16 167	.	29 717	30 012 ^x	25 246	56,3
649.	Świnoujście	Wolin	2 798	.	4 035	6 839	8 478	8 508	10 251	13 914	18 352	20 514	30 333	5 771	9,3
650.	Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	.	.	2 026	2 857	3 460	3 517	3 332	3 465	3 169	3 643	5 463	4 140	4,2

p.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{XX} w tys.
51.	Tarnowskie Góry	Tarnowskie Góry	.	.	3 802	6 906	7 956	9 982	11 858	13 582	.	15 773	16 947 ^x	18 427	26,2
52.	Tarnów	powiat miejski	4 312	.	8 459	21 779	24 627	27 574	31 691	36 731	35 347	45 235	50 833	33 108	58,8
53.	Tczew	powiat miejski	.	.	3 610	7 758	10 939	11 897	12 808	16 894	16 251	22 728	24 851 ^x	20 934	30,6
54.	Terespol	Biała Podlaska	868	1 366	.	3 236	.	.	4 107	3 487	1 919	2 308	2 500 ^x	2 301	3,8
55.	Tolkmicko	Elbląg	1 400	.	3 108	2 717	2 896	3 045	3 336	3 339	3 228	3 532	3 866	972	1,8
56.	Tomaszów Lubelski	Tomaszów Lub.	1 928	2 824	.	3 587	.	.	6 224	9 669	7 629	10 433	10 929	7 338	7,6
57.	Tomaszów Mazowiecki	powiat miejski	.	372	.	8 674	.	.	21 041	28 573	28 285	38 088	45 411	30 255	43,9
58.	Toruń	powiat miejski	6 938	.	11 043	17 727	20 617	27 018	29 635	46 227	42 656	58 938	64 780 ^x	68 085	92,5
59.	Toszek	Gliwice	.	.	1 598	1 767	.	2 251	2 331	2 423	2 785	3 502	3 623	2 620	3,5
60.	Trzcianka	Piła	2 316	.	3 715	3 953	4 108	4 113	5 433	7 849	8 629	9 284	9 620	4 482	8,4
61.	Trzciel	Międzyrzecz	1 871	.	2 398	2 505	.	2 389	2 348	2 385	2 023	2 080	2 220	1 239	2,2
62.	Trzcińsko Zdrój	Chojna	1 495	.	2 419	3 051	3 149	2 907	2 607	2 555	2 699	2 854	2 664	1 366	2,1
63.	Trzebiatów	Gryfice	3 887	.	5 899	6 747	7 052	6 261	6 647	8 484	8 237	9 066	10 908	5 995	6,8
64.	Trzebinia	Chrzanów	720	.	.	817	.	1 793	.	2 729	4 801	6 084	6 132 ^x	4 140	6,1
65.	Trzebnica	Trzebnica	2 786	.	4 143	4 496	4 783	5 333	6 420	7 676	8 150	8 719	8 505	3 170	5,5
66.	Trzemeszno	Mogilno	1 367	.	3 182	4 699	4 439	4 766	5 028	5 601	5 093	5 218	.	4 779	4,4
67.	Tuchola	Tuchola	.	.	1 801	2 659	.	2 826	3 048	4 232	5 583	5 477	5 870 ^x	5 750	7,3
68.	Tuchów	Tarnów	1 400	.	2 216	2 337	2 337	2 367	2 495	2 667	2 443	2 750	2 738	3 126	3,3
69.	Tuczno	Wałcz	865	.	1 278	1 895	2 045	2 229	2 113	2 096	2 132	2 712	2 747	1 647	1,6
70.	Tuliszków	Turek	648	959	1 794	2 753	2 358	2 559	2 800 ^x	2 128	2,0
71.	Turek	Turek	744	1 594	5 405	7 110	7 438	.	8 118	9 524	9 948	9 421	9 452 ^x	7 179	9,2
72.	Tuszyn	Łódź	.	1 230	.	1 835	.	.	2 583	3 818	3 451	4 202	4 500 ^x	3 696	6,5
73.	Twardogóra	Syców	.	.	2 473	2 143	2 211	2 335	2 315	3 412	3 405	3 805	3 870	1 828	2,9
74.	Tychy	Tychy	.	.	.	3 121	3 292	.	4 923	6 002	.	9 153	.	5 616	26,6
75.	Tyczyn	Rzeszów	.	.	.	2 171	2 502	2 931	3 135	3 139	3 095	3 035	3 151	2 209	2,4
76.	Ujazd	Strzelce Opolskie	.	.	2 312	2 524	2 546	2 523	2 351	2 058	1 916	2 097	2 201	2 986	3,5
77.	Ujście	Chodzież	769	.	1 715	2 138	2 130	2 331	2 287	2 438	1 872	2 144	2 200 ^x	1 643	2,3
78.	Uniejów	Turek	736	1 431	2 681	3 378	3 657	3 484	3 815 ^x	2 074	2,0
79.	Ursus	Pruszków	14,8
80.	Ustka	Słupsk	.	.	.	1 880	.	.	2 364	2 831	3 876	4 003	4 789	2 807	4,8
81.	Ustroń os.	Cieszyn	.	.	3 412	4 217	.	.	.	4 275	3 998	4 542	.	4 629	7,1

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{xx} w 1978
682.	Ustrzyki Dolne	Ustrzyki Dolne	3 242	3 964	4 240 ^x	.	2,
683.	Wadowice	Wadowice	2 000	.	3 171	3 821	4 990	5 374	6 328	7 471	6 862	8 400	4 400	7 123	8,
684.	Wałbrzych	powiat miejski	1 836	.	2 930	10 434	12 063	13 553	15 105	37 327	44 054	66 364	64 072	72 976	110,
685.	Wałecz	Wałecz	2 450	.	3 748	6 064	6 568	6 964	7 278	7 649	10 579	10 762	14 936	7 816	14,
686.	Warka	Grójec	1 087	2 018	.	2 760	.	.	4 274	5 940	4 306	4 763	5 657	3 310	4,
687.	Warszawa	miasto wydz. z woj.	77 727	131 484	.	275 999	.	.	683 692	895 435	936 713	1.178 914	1 262 626	478 755	1 000,
688.	Warszów os.	Wolin	2,
689.	Warta	Sieradz	1 779	2 625	.	5 028	.	.	3 418	5 422	4 108	4 360	4 417 ^x	2 896	2,
690.	Wasilków	Białystok	.	.	1 413	1 381	.	3 335	3 880	.	3 903	4 801	5 127 ^x	3 948	3,
691.	Wąbrzeźno	Wąbrzeźno	836	.	2 074	3 623	4 498	5 042	6 071	8 174	7 118	8 591	9 333 ^x	9 320	10,
692.	Wągrowiec	Wągrowiec	900	.	2 647	4 061	4 385	4 920	5 362	6 850	6 867	7 555	8 507 ^x	10 006	11,
693.	Wejherowo	Wejherowo	.	.	2 034	4 144	.	5 546	6 720	9 804	8 786	12 559	14 566 ^x	13 407	20,
694.	Wesoła os.	Tychy	4,
695.	Węgliniec os.	Zgorzelec	.	.	.	925	4 048	4 192	1 167	4,
696.	Węgorzewo	Węgorzewo	2 295	.	3 498	4 005	4 327	4 301	5 030	5 754	7 080	7 823	10 929	1 184	6,
697.	Węgorzyno	Łobez	761	.	1 638	2 611	2 709	2 622	2 571	2 747	2 936	3 272	3 449	348	1,
698.	Węgrów	Węgrów	3 314	3 013	.	3 906	7 950	.	8 266	11 322	8 522	9 416	10 006	5 185	5,
699.	Wiązów	Strzelin	.	.	1 551	1 913	2 350	2 216	2 344	2 575	2 409	3 036	3 525	2 598	1,
700.	Wieleń	Czarnków	2 569	.	3 502	4 206	4 198	4 269	4 307	4 564	2 870	3 403	4 240 ^x	2 851	3,
701.	Wielichowo	Kościan	592	.	1 118	1 424	.	1 720	1 699	1 874	1 815	1 630	1 700 ^x	1 514	1,
702.	Wisliczka	Kraków	.	.	4 536	6 127	5 973	6 037	6 293	7 092	7 235	8 668	10 254	8 191	11,
703.	Wieluń	Wieluń	1 710	2 989	.	3 817	5 000	.	7 850	10 599	11 032	13 220	14 767 ^x	10 357	10,
704.	Wieruszów	Wieruszów	1 190	1 780	4 374	8 086	4 799	5 484	.	3 102	3,
705.	Więcbork	Sepolno Kra- jeńskie	646	.	1 300	1 541	1 603	1 783	2 146	3 158	2 588	3 433	4 200 ^x	3 068	4,
706.	Wilamowice	Oświęcim	.	.	.	1 734	1 662	1 744	1 719	1 773	1 774	1 969	2 000 ^x	1 945	2,
707.	Wilków	Złotoryja	1,
708.	Wisła os.	Cieszyn	.	.	3 412	4 085	4 261	4 620	4 685	4 688	4 225	5 853	.	.	3,
709.	Witkowo	Gniezno	1 599	.	2 154	1 726	.	1 543	1 552	1 793	1 605	1 824	2 574 ^x	2 703	3,
710.	Witnica	Gorzów	888	.	1 646	3 060	3 956	.	4 139	4 313	4 886	5 022	5 637	2 599	4,

Nazwa miasta	Powiat	1810 /16	1825	1843 /57	1869 /71	1880	1890	1897 /1900	1910	1921 /25	1931 /33	1939	1946	1955 ^{XX} tys.
Wl-ń	Lwówek Śląski	810	.	939	1 061	.	1 094	.	.	.	1 425	1 460	1 455	1,3
Władysławowo os.	Puok	2,3
Włocławek	powiat miejski	2 002	3 644	.	11 781	.	20 000	23 065	36 073	43 574	56 277	65 348 ^x	48 126	59,5
Włodawa	Włodawa	2 238	3 162	.	6 026	.	.	6 673	10 793	6 263	8 519	9 293	4 438	4,4
Włoszczowa	Włoszczowa	.	1 353	3 724	7 656	6 022	6 900	7 164	4 683	5,8
Wodzisław Śląski	Wodzisław Śl.	.	.	2 047	2 401	2 345	2 533	2 701	3 493	.	4 942	5 219 ^x	5 110	6,9
Wojkowice Komorne os.	Będzin	6,1
Wolbrom	Olkusz	1 359	1 987	4 815	6 563	7 392	8 930	9 844	5 437	5,8
Wolin	Wolin	2 524	.	4 034	4 978	5 506	4 967	4 679	4 537	4 723	4 943	4 807	2 369	1,8
Wolsztyn	Wolsztyn	1 810	.	2 618	2 803	2 808	2 932	3 436	4 509	4 124	4 580	4 850 ^x	4 967	6,6
Wołczyn	Kluczbork	.	.	1 524	2 172	2 368	.	3 262	3 644	3 635	3 653	3 799	2 072	3,4
Wołomin	Wołomin	6 248	13 114	14 668	8 296	18,3
Wołów	Wołów	.	.	2 424	2 859	3 090	2 433	4 696	5 812	5 911	6 614	7 404	2 902	7,2
Woźniki	Lubliniec	.	.	.	1 641	.	.	1 457	1 359	.	2 264	2 485 ^x	2 312	2,4
Wrocław	miasto wydz. z woj.	68 117	.	103 204	207 997	272 912	335 186	422 709	512 105	557 139	625 198	630 041	170 656	378,6
Wronki	Szamotuły	1 423	.	2 384	2 542	2 895	3 134	4 671	4 820	4 621	5 245	5 275 ^x	4 051	6,1
Września	Września	2 118	.	3 572	3 966	4 780	5 227	5 536	7 267	6 627	8 148	9 437 ^x	9 851	12,2
Wschowa	Wschowa	5 544	.	5 303	6 636	6 755	6 873	7 462	7 538	7 555	7 507	7 739	4 075	7,3
Wyrzysk	Wyrzysk	361	.	892	955	.	1 577	1 672	1 660	1 305	1 642	1 800 ^x	3 039	3,6
Wysoka	Wyrzysk	465	.	915	1 115	.	1 071	1 167	1 501	1 328	1 463	1 500 ^x	1 321	1,5
Wysokie Mazowieckie	Wysokie Maz.	872	881	.	2 726	.	.	3 246	2 894	3 525	3 977	4 067 ^x	2 121	3,2
Wyszaków	Pułtusk	653	1 283	.	2 354	3 000	.	5 038	6 298	9 084	10 772	11 726	5 021	5,3
Wyszogród	Płock	2 876	3 305	.	4 280	.	.	4 160	4 747	4 297	4 553	4 783 ^x	2 267	2,4
Wysmierzyce	Radom	1 239	1 118	1,0
Zabłudów	Białystok	4 000	3 772	.	2 861	3 158	3 400 ^x	1 220	1,2
Zabrze	powiat miejski	.	.	.	16 568	22 907	.	22 587	63 373	72 811	130 432	126 211	104 184	182,8
Zagórów	Konin	962	1 565	2 980	4 543	3 715	3 945	3 975 ^x	3 034	2,4
Zagórze os.	Będzin	7,0
Zakopane	powiat miejski	.	.	2 185 ^x	2 331	2 489	3 069	5 290	7 600	8 808	17 703	19 302	13 752	23,6
Zakroczym	Nowy Dwór Mazow.	588	1 189	.	3 874	.	.	4 518	5 680	5 898	6 114	6 379 ^x	3 358	3,4
Zambrów	Zambrów	652	886	.	.	4 500	.	10 902	4 465	6 160	7 343	7 644 ^x	4 150	6,8

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 w ty
742.	Zamość	powiat miejski	4 065	4 709	4 802	9 142	.	.	14 705	14 675	19 023	24 273	26 358	20 889	25,
743.	Zator	Oświęcim	1 296	.	.	1 364	1 218	1 507	1 607	2 176	1 995	2 179	2 300 ^x	1 844	2,
744.	Zawadzkie	os. Strzelce Opolskie	2 691	3 040	3 646	4 071	4 510	3 380	4,
745.	Zawichost	Sandomierz	1 453	2 258	.	3 191	.	.	2 549	6 073	3 014	3 340	3 445	1 554	1,
746.	Zawiercie	powiat miejski	.	418	.	.	.	5 224	16 907	28 291	30 031	32 713	31 627 ^x	21 225	31,
747.	Ząbkowice Śląskie	Ząbkowice	.	.	6 042	7 330	7 861	8 140	7 890	8 737	10 053	10 479	10 861	10 127	9,
748.	Zbąszynek	Międzyrzecz	2 091	2,
749.	Zbąszyń	Nowy Tomyśl	1 046	.	1 798	2 451	2 677	3 172	3 787	4 473	4 660	5 432	.	4 042	5,
750.	Zduny	Krotoszyn	3 251	.	3 406	3 346	3 323	3 477	3 514	3 431	2 825	3 403	3 437 ^x	2 555	3,
751.	Zduńska Wola	Sieradz	.	2 000	.	9 460	.	.	15 910	25 105	18 923	22 904	25 251 ^x	14 601	22,
752.	Zelów	os. Łask	6 191	6,
753.	Zgierz	powiat miejski	673	3 162	.	12 350	.	15 000	19 124	21 308	21 129	26 646	27 671 ^x	21 690	32,
754.	Zgorzelec	Zgorzelec	8 785	.	15 690	12 200	50 307	62 135	80 931	85 806	85 920	94 047	93 823	5 261	8,
755.	Zielona Góra	powiat miejski	8 321	.	10 405	11 735	13 039	16 092	20 983	23 168	24 760	25 330	26 091	15 738	39,
756.	Ziębice	Ząbkowice	2 403	.	4 501	5 491	5 980	6 162	8 159	8 632	8 451	8 887	8 908	8 184	8,
757.	Złocień	Drawsko	1 878	.	3 052	3 807	4 009	4 079	4 371	4 770	5 341	5 975	8 623	2 553	7,
758.	Złoczew	Sieradz	724	972	2 301	3 158	4 913	5 069	5 327 ^x	2 948	2,
759.	Złotoryja	Złotoryja	5 621	.	7 338	6 718	6 460	6 437	6 518	7 154	7 213	7 842	7 852	4 613	8,
760.	Złotów	Złotów	1 500	.	2 312	3 317	3 921	3 852	4 018	4 282	5 516	7 112	7 496	5 275	8,
761.	Złoty Stok	Ząbkowice	.	.	1 972	2 044	2 173	2 253	2 283	2 100	2 660	2 546	2 616	3 388	2,
762.	Zwoleń	Zwoleń	1 149	2 050	.	.	4 200	.	6 011	6 252	7 817	8 757	8 861	4 813	4,
763.	Żabno	Dąbrowa Tar- nowska	754	.	.	.	1 306	1 420	1 541	1 591	2 009	2 437	2 753 ^x	2 178	2,
764.	Żagań	Żagań	4 647	.	7 102	10 433	13 370	12 623	13 370	15 585	17 362	18 479	22 781	4 359	15,
765.	Żarki	Zawiercie	1 805	7 262	.	3 757	.	.	4 073	5 427	4 406	5 513	.	2 264	3,
766.	Żarów	Świdnica	.	.	.	784	.	.	2 640	3 132	3 212	3 522	3 577	1 666	5,
767.	Żary	Żary	.	.	7 391	12 349	13 918	14 454	15 945	18 019	18 328	19 226	25 926	6 109	19,
768.	Żelechów	Garwolin	1 864	2 246	.	4 882	6 098	.	7 140	7 771	7 682	8 503	8 788	3 892	3,
769.	Żerków	Jarocin	714	.	1 542	1 957	.	1 828	1 724	1 515	1 549	1 569	1 700 ^x	1 574	1,
770.	Żmigród	Milicz	.	.	2 459	3 118	3 192	3 374	3 271	3 400	3 618	4 263	4 573	1 881	3,

+ Zgorzelec prawobrzeżny

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1810/16	1825	1843/57	1869/71	1880	1890	1897/1900	1910	1921/25	1931/33	1939	1946	1955 ^{xx} w tys.
71.	Żnin	Żnin	731	.	1 685	2 237	2 483	2 587	4 007	4 547	4 436	5 090	5 348 ^x	5 615	6,2
72.	Żory	Rybnik	.	.	4 044	4 043	4 380	4 429	4 311	4 936	.	5 869	6 500 ^x	4 730	6,0
73.	Żuromin	Sierpc	719	1 332	3 119	5 910	3 962	4 165	4 212 ^x	2 235	2,1
74.	Żychlin	Kutno	820	1 319	4 840	5 901	7 098	8 285	8 276 ^x	6 019	7,2
75.	Żyrardów	powiat miejski	.	.	.	5 000	.	.	5 659	30 930	21 336	25 081	34 988	20 186	27,2
76.	Żywiec	Żywiec	2 443	.	3 311	4 418	6 928	6 720	7 713	9 097	5 320	6 571	6 963 ^x	5 500	17,3

DO UŻYTRU SŁUŻBOWEGO

W K Ł A D K A
do
zeszytu 5|56 Dokumentacji Geograficznej 1956 r.

Liczba ludności miast i osiedli w Polsce
w latach 1810 – 1955

Opracował:
A. Jelonek

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

W K Ł A D K A

do

zeszytu 5/56 Dokumentacji Geograficznej 1956 r.

Liczba ludności miast i osiedli w Polsce
w latach 1810-1955

/Opracował Adam Jelonek/

3 grudnia 1950 roku odbył się jednodniowy Narodowy Spis Powszechny. Spis był przeprowadzony i opracowywany przez dobrze wyszkolone kadry komisarzy spisowych i pracowników G.U.S. w oparciu o doświadczenia spisów poprzednich i przy zastosowaniu najnowszych zdobyczy demografii. Nowoczesne metody odpowiadające wymogom nauki jak i dobrze wyszkolony aparat dokonywujący spisu, a także opracowanie materiałów, gwarantuje wysoką jakość danych spisowych, których zakres jest bardzo szeroki, a materiały bardzo szczegółowe. Niemniej i tego rodzaju badania statystyczne nie są pozbawione pewnych nieścisłości, lecz niedokładności te są minimalne.

Liczby ludności miast i osiedli o charakterze miejskim wg. danych N.S.P. z roku 1950, które podaje się w dalszej części niniejszej wkładki w porównaniu z danymi z roku 1955, umożliwią czytelnikowi odczytanie zmian jakie zaszły w wielkości miast i osiedli w Polsce w okresie Planu 6-letniego. Liczby te sumarycznie są zmienione w stosunku do rzeczywistych o kilkaset tysięcy mieszkańców, nie uwzględniają bowiem niektórych kategorii stałych mieszkańców. Różnice dotyczą przede wszystkim największych miast.

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
1.	Aleksandrów Kuj.	Aleksandrów Kuj.	7 317	20.	Białogard	Białogard	12 649
2.	Aleksandrów Łódzki	Łódź	8 773	21.	Biały Bór	Człuchów	833
3.	Andrychów	Wadowice	6 276	22.	Białystok	powiat miejski	68 297
4.	Augustów	Augustów	10 273	23.	Bisoz	Gorlice	3 411
5.	Babimost	Sulechów	1 700	24.	Bielawa	Dzierżoniów	22 944
6.	Baborów	Głubczyce	3 414	25.	Bielsk Podlaski	Bielsk Podlaski	7 440
7.	Baranów Sand.	Tarnobrzeg	1 035	26.	Bielsko-Biała	powiat miejski	57 157
8.	Barcin	Szubin	1 924	27.	Bieruń Stary	Tychy	3 853
9.	Barczewo	Olsztyn	3 151	28.	Bierutów	Oleśnica	3 139
10.	Bardo os.	Ząbkowice Śl.	.	29.	Biłgoraj	Biłgoraj	5 031
11.	Barlinek	Myślibórz	4 305	30.	Biskupiec	Reszel	4 199
12.	Bartoszyce	Bartoszyce	6 491	31.	Bisztynek	Reszel	1 334
13.	Barwice	Szczecinek	1 579	32.	Błaszki	Kalisz	2 660
14.	Bełchatów	Piotrków	5 139	33.	Błazowa	Rzeszów	3 631
15.	Będzin	powiat miejski	34 694	34.	Błonie	Pruszków	6 752
16.	Biała	Prudnik	2 419	35.	Bochnia	Bochnia	10 415
17.	Biała Piska	Pisz	1 897	36.	Bogatynia	Zgorzelec	5 267
18.	Biała Podlaska	Biała Podlaska	13 364	37.	Boguszowice os.	Rybnik	.
19.	Biała Rawska	Rawa Mazowiecka	1 888	38.	Boguszów	Wałbrzych	9 309

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
39.	Bojanowo	Rawicz	2 488	58.	Buk	Nowy Tomyśl	3 451
40.	Bolesławiec	Bolesławiec	7 793	59.	Busko Zdrój	Busko	5 568
41.	Boleszkowice	Chojna	1 108	60.	Byczyna	Kluczbork	1 822
42.	Bolków	Jawor	2 821	61.	Bydgoszcz	powiat miejski	161 827
43.	Borek	Gostyń	1 681	62.	Bystrzyca Kłodzka	Bystrzyca Kł.	8 454
44.	Braniewo	Braniewo	5 861	63.	Bytom	powiat miejski	173 142
45.	Brańsk	Bielsk Podlaski	2 571	64.	Bytom Odrzański	Nowa Sól	1 488
46.	Brodnica	Brodnica	11 263	65.	Bytów	Bytów	5 602
47.	Brok	Ostrów Maz.	2 007	66.	Cedynia	Chojna	593
48.	Brwinów	Pruszków	8 144	67.	Chełm	powiat miejski	20 599
49.	Brzeg	powiat miejski	13 005	68.	Chełmno	Chełmno	12 395
50.	Brzeg Dolny	Wołów	7 706	69.	Chełmża	Toruń	11 045
51.	Brzesko	Brzesko	5 545	70.	Chęciny	Kielce	2 631
52.	Brzeszcze os.	Oświęcim	.	71.	Chmielnik	Busko	2 992
53.	Brześć Kuj.	Włocławek	4 389	72.	Chocianów	Lubią	1 788
54.	Brzeziny	Brzeziny	6 409	73.	Chociwel	Stargard Szcz.	1 276
55.	Brzeziny Śl.	Tarnowskie Góry	5 772	74.	Chodaków os.	Sochaczew	.
56.	Brzozowice Kamień	Tarnowskie Góry	.	75.	Chodecz	Włocławek	1 342
57.	Brzozów	Brzozów	3 728	76.	Chodzież	Chodzież	8 689

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
77.	Chojna	Chojna	2 411	96.	Czechowice	Bielsko-Biała	17 732
78.	Chojnice	Chojnice	14 988	97.	Czeladź	powiat miejski	19 696
79.	Chojnów	Złotoryja	4 455	98.	Czempin	Kościan	2 565
80.	Choroszcz	Białystok	1 986	99.	Czerniejewo	Gniezno	1 219
81.	Chorzele	Przasnysz	1 869	100.	Czersk	Chojnice	6 212
82.	Chorzów	powiat miejski	128 214	101.	Czerwionka os.	Rybnik	.
83.	Chrzanów	Chrzanów	14 431	102.	Częstochowa	powiat miejski	111 195
84.	Choszczno	Choszczno	5 367	103.	Człopa	Wałcz	1 250
85.	Chwałowice os.	Rybnik	.	104.	Człuchów	Człuchów	4 663
86.	Ciechanowiec	Siemiatycze	3 159	105.	Ćmielów	Opatów	.
87.	Ciechanów	Ciechanów	14 448	106.	Darłowo	Sławno	5 096
88.	Ciechocinek	Aleksandrów Kuj.	4 458	107.	Dąbie	Koło	2 373
89.	Cieplice Śląskie _{Zdr}	Jelenia Góra	9 023	108.	Dąbrowa Górnicza	powiat miejski	32 096
90.	Cieszanów	Lubaczów	785	109.	Dąbrowa Tarnowska	Dąbrowa Tarnowska	4 354
91.	Cieszyn	powiat miejski	18 659	110.	Debrzno	Człuchów	1 525
92.	Cybinka	Rzepin	1 572	111.	Dęba os.	Tarnobrzeg	.
93.	Czaplinek	Szczecinek	3 065	112.	Dębica	Dębica	10 597
94.	Czarne	Człuchów	969	113.	Dęblin	Garwolin	.
95.	Czarnków	Czarnków	4 696	114.	Dębno	Chojna	5 979

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
115.	Dobczyce	Myślenice	2 680	134.	Dzierżoniów	Dzierżoniów	20 566
116.	Dobiegniew	Strzelce Kraj.	1 773	135.	Elbląg	powiat miejski	48 363
117.	Dobra	Nowogard	1 398	136.	Ełk	Ełk	13 485
118.	Dobra	Turek	1 486	137.	Fordon	Bydgoszcz	4 184
119.	Dobre Miasto	Lidzbark Warm.	3 196	138.	Garwolin	Garwolin	6 680
120.	Dobrodzień	Lubiniec	3 726	139.	Gąbin	Gostynin	2 929
121.	Dobrzany	Stargard Szcz.	990	140.	Gdańsk	powiat miejski	193 530
122.	Dobrzyń n/Wisłą	Lipno	2 029	141.	Gdynia	powiat miejski	103 091
123.	Dolsk	Śrem	1 438	142.	Giżycko	Giżycko	10 034
124.	Drawno	Choszczno	1 858	143.	Gliwice	powiat miejski	118 572
125.	Drawsko Pom.	Drawsko	4 889	144.	Głogów	Głogów	3 811
126.	Drezdenko	Strzelce Kraj.	3 729	145.	Głogów Małop.	Rzeszów	1 861
127.	Drohiczyn	Siemiatycze	1 650	146.	Głogówek	Prudnik	5 186
128.	Dukla	Krosno	540	147.	Głowno	Łowicz	8 275
129.	Duszniki	Kłodzko	3 313	148.	Głubczyce	Głubczyce	6 585
130.	Dynów	Brzozów	3 182	149.	Głuchołazy	Nysa	9 039
131.	Działdowo	Działdowo	5 756	150.	Głuszyce os.	Wałbrzych	.
132.	Działoszyce	Pińczów	1 936	151.	Gniew	Tczew	2 955
133.	Dzieżgón	Sztum	1 773	152.	Gniewkowo	Inowrocław	3 717

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
153.	Gniezno	powiat miejski	35 891	172.	Grajewo	Grajewo	6 517
154.	Goleniów	Goleniów	4 546	173.	Grodzów	Grodzów	2 557
155.	Golina	Konin	2 042	174.	Grodziec	Będzin	9 292
156.	Golub-Dobrzyń	Wąbrzeźno	4 994	175.	Grodzisk Maz.	Grodzisk Maz.	16 156
157.	Gołańoz	Wągrowiec	1 637	176.	Grodzisk Wlkp.	Nowy Tomyśl	6 289
158.	Gołdap	Gołdap	2 883	177.	Grójec	Grójec	7 680
159.	Goniądz	Mońki	1 948	178.	Grudziądz	powiat miejski	45 422
160.	Goroe os.	Wałbrzych	.	179.	Grybów	Nowy Sącz	2 543
161.	Gorlice	Gorlice	6 530	180.	Gryfice	Gryfice	8 582
162.	Gorsów Śl.	Oleśno	2 398	181.	Gryfino	Gryfino	3 343
163.	Gorzów Wlkp.	powiat miejski	33 007	182.	Gryfów Śl.	Lwówek Śl.	4 050
164.	Gostynin	Gostynin	8 163	183.	Gubin	Gubin	4 339
165.	Gostyń	Gostyń	7 681	184.	Hajnówka	Hajnówka	8 222
166.	Gosdnica os.	Żagań	.	185.	Hel	Puck	.
167.	Góra	Góra	5 588	186.	Hrubieszów	Hrubieszów	10 224
168.	Góra Kalwaria	Piaseczno	5 282	187.	Iława	Susz	6 165
169.	Górowo Iławieckie	Iława	1 974	188.	Iłża	Iłża	3 422
170.	Górzno	Brodnica	1 404	189.	Inowrocław	powiat miejski	37 902
171.	Grabów n/Prosną	Ostrzeszów	1 404	190.	Ińsko	Stargard Szecz.	955

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
191.	Jabłonowo os.	Brodnica	.	210.	Kalety	Lubliniec	6 730
192.	Janowiec Wlkp.	Żnin	2 961	211.	Kalisz	powiat miejski	55 723
193.	Janów Lub.	Kraśnik	3 591	212.	Kalisz Pom.	Drawsko	1 697
194.	Jarocin	Jarocin	12 722	213.	Kalwaria Zebrzydowska	Wadowice	2 977
195.	Jarosław	Jarosław	14 831	214.	Kałużyn	Mińsk Maz.	2 349
196.	Jasień	Lubsko	1 546	215.	Kamienna Góra	Kamienna Góra	17 634
197.	Jasło	Jasło	5 060	216.	Kamień Krajeński	Sępólno	.
198.	Jastarnia os.	Puck	.			Krajeńskie	1 277
199.	Jastrowie	Wałcz	3 498	217.	Kamień Pom.	Kamień Pom.	3 198
200.	Jawor	Jawor	8 962	218.	Kańczuga	Przeworsk	1 533
201.	Jaworzno	Chorzów	20 392	219.	Kargowa	Sulechów	1 520
202.	Jaworzyna Śl.	Świdnica	6 791	220.	Karlino	Kołobrzeg	1 708
203.	Jedlina Zdr. os.	Wałbrzych	.	221.	Karpacz os.	Jelenia Góra	.
204.	Jedwabne	Łomża	1 768	222.	Kartuzy	Kartuzy	6 532
205.	Jelenia Góra	powiat miejski	48 350	223.	Katowice	powiat miejski	172 979
206.	Jeziorany	Reszel	1 635	224.	Kazimierz os.	Będzin	.
207.	Jędrzejów	Jędrzejów	10 952	225.	Kazimierz Dolny	Puławy	3 789
208.	Jordanów	Myślenice	2 555	226.	Kazimierza Wielka os.	Pińczów	.
209.	Jutrosin	Rawicz	1 361	227.	Kąty Wrocławskie	Wrocław	1 699

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat -	1950
228.	Kcynia	Szubin	4 036	247.	Kolno	Kolno	3 588
229.	Kędzierzyn	Koźle	9 897	248.	Koluszki	Brzeziny	5 775
230.	Kępno	Kępno	7 819	249.	Koło	Koło	10 025
231.	Kętrzyn	Kętrzyn	11 478	250.	Kołobrzeg	Kołobrzeg	6 765
232.	Kęty	Oświęcim	7 276	251.	Konieczpol	Radomsko	1 735
233.	Kielce	powiat miejski	61 835	252.	Konin	Konin	12 074
234.	Kietrz	Głubczyce	3 459	253.	Konstantynów Łódzki	Łódź	8 504
235.	Kleczew	Konin	1 956	254.	Końskie	Końskie	7 214
236.	Klimontów os.	Będzin	.	255.	Koronowo	Bydgoszcz	5 031
237.	Kluczbork	Kluczbork	10 743	256.	Korsze os.	Kętrzyn	.
238.	KłECKO	Gniezno	1 464	257.	Kostrzyn	Gorzów	1 358
239.	Kłobuok	Kłobuck	6 656	258.	Kostrzyn	Środa	3 294
240.	Kłodawa	Koło	4 267	259.	Kostuchna os.	Tychy	.
241.	Kłodzko	Kłodzko	16 969	260.	Koszalin	powiat miejski	18 576
242.	Knurów	Rybnik	11 971	261.	Kościan	Kościan	11 425
243.	Knyszyn	Mońki	2 911	262.	Kościerzyna	Kościerzyna	8 857
244.	Kobylin	Krotoszyn	2 303	263.	Kowal	Włocławek	3 009
245.	Keck	Łuków	2 233	264.	Kowalewo Pom.	Wąbrzeźno	3 325
246.	Kolbuszowa	Kolbuszowa	2 047	265.	Kowary	Jel. Góra	8 674

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
266.	Kozięglowy	Zawiercie	2 720	285.	Krzepice	Kłobuck	4 047
267.	Kozienice	Kozienice	4 790	286.	Krzyszowice	Chrzanów	3 446
268.	Koźuchów	Nowa Sól	4 202	287.	Krzywin	Kościan	1 448
269.	Koźle	Koźle	7 401	288.	Krzyż	Piła	3 254
270.	Koźmin	Krotoszyn	5 444	289.	Książ Wlkp.	Śrem	1 593
271.	Kórnik	Śrem	3 837	290.	Kudowa Zdrój	Kłodzko	5 238
272.	Krajenka	Złotów	2 386	291.	Kutno	Kutno	21 404
273.	Kraków	miasto wydz. z woj.	339 093	292.	Kuźnice Świdnic- kie os.	Wałbrzych	.
274.	Krapkowice	Opole	5 301	293.	Kwidzyna	Kwidzyna	13 192
275.	Krasnystaw	Krasnystaw	9 805	294.	Lądek Zdrój	Bystrzyca Kłodz- ka	2 977
276.	Kraśnik	Kraśnik	10 375	295.	Legionowo	Nowy Dwór Maz.	.
277.	Kraśnik Fabr.	Kraśnik	.	296.	Legnica	powiat miejski	39 058
278.	Krobia	Gostyń	2 403	297.	Lesko	Lesko	1 715
279.	Krosno	Krosno	14 621	298.	Leszno	powiat miejski	22 830
280.	Krosno Odrzańskie	Krosno Odrzańskie	3 441	299.	Leśna os.	Lubań	.
281.	Krośnice	Kutno	3 192	300.	Leśnica	Strzelce Opolskie	2 261
282.	Krotoszyn	Krotoszyn	14 714	301.	Lewin Brzeski	Brzeg	3 139
283.	Kruszwica	Inowrocław	4 915				
284.	Krynica	Nowy Sącz	5 966				

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
302.	Łękajsk	Łańcut	4 565	320.	Luboń	Poznań	.
303.	Łębork	Łębork	15 389	321.	Lubraniec	Włocławek	1 942
304.	Łędyżek	Złotów	303	322.	Lubsko	Lubsko	6 329
305.	Lidzbark	Działdowo	3 365	323.	Lwówek	Nowy Tomysł	2 176
306.	Lidzbark Warm.	Lidzbark Warm.	7 385	324.	Lwówek Śl.	Lwówek Śl.	5 455
307.	Limanowa	Limanowa	2 041	325.	Zabędy	Gliwice	15 159
308.	Lipiany	Pyrzyce	3 364	326.	Zabiszyn	Szubin	2 069
309.	Lipno	Lipno	8 384	327.	Łańcut	Łańcut	7 730
310.	Lubaczów	Lubaczów	4 596	328.	Lapy	Lapy	5 098
311.	Lubań	Lubań	8 583	329.	Łasin	Grudziądz	2 042
312.	Lubartów	Lubartów	5 560	330.	Łask	Łask	4 216
313.	Lubawa	Nowe Miasto Lubawskie	4 022	331.	Łaziska Górne	Tychy	6 164
314.	Lubawka	Kamienna Góra	5 010	332.	Łaziska Średnie os.	Tychy	.
315.	Lubień Kujawski	Włocławek	1 497	333.	Loba	Łębork	1 742
316.	Lubiń	Lubiń	2 736	334.	Łęczna	Lublin	2 023
317.	Lublin	powiat miejski	116 294	335.	Łęczycza	Łęczycza	7 590
318.	Lubliniec	Lubliniec	12 381	336.	Łobez	Łobez	4 244
319.	Lubomierz	Lwówek Śl.	1 138	337.	Łopienica	Wyrzysk	1 796
				338.	Łomża	Łomża	14 891

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
339.	Łosice	Siedlce	2 413	357.	Międzychód	Międzychód	5 121
340.	Łowicz	Łowicz	13 844	358.	Międzylesie	Bystrzyca Kłodzka	1 634
341.	Łódź	miasto wydzielone z województwa	519 924	359.	Międzyrzec Podl.	Radzyń Podl.	8 335
342.	Łuków	Łuków	8 140	360.	Międzyrzecz	Międzyrzecz	7 342
343.	Maków Maz.	Maków Maz.	3 504	361.	Międzyzdroje	Wolin	1 996
344.	Maków Podhalański	Wadowice	3 927	362.	Mikołajki	Mragowo	1 963
345.	Malbork	Malbork	16 510	363.	Mikołów	Tychy	13 972
346.	Malczyce os.	Środa Śl.	.	364.	Mikstat	Ostrów Wlkp.	1 353
347.	Margonin	Chodzież	1 870	365.	Milanówek	Pruszków	.
348.	Maszewo	Goleniów	1 934	366.	Milicz	Milicz	4 441
349.	Miasteczko Kraj.	Wyrzysk	1 038	367.	Miłosław	Września	2 415
350.	Miastko	Miastko	3 817	368.	Mińsk Maz.	Mińsk Maz.	11 728
351.	Miechów	Miechów	6 175	369.	Mirosławiec	Wałcz	1 153
352.	Miejska Górka	Rawicz	2 725	370.	Mirsk	Lwówek Śl.	2 259
353.	Mielec	Mielec	9 475	371.	Mława	Mława	13 424
354.	Mieroszów	Wałbrzych	5 505	372.	Mogielnica	Grójec	3 922
355.	Mieszkowice	Chojna	2 045	373.	Mogilno	Mogilno	5 339
356.	Międzybórz	Syców	666	374.	Morąg	Morąg	5 733
				375.	Mordy	Siedlce	1 605
				376.	Moryń	Chojna	748

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
377.	Mosina	Śrem	5 971	396.	Niepołomice	Bochnia	4 239
378.	Mragowo	Mragowo	7 865	397.	Nieszawa	Aleksandrów Kuj.	2 107
379.	Mrocza	Wyrzyk	2 258	398.	Nisko	Nisko	14 515
380.	Mszana Dolna	Limanowa	.	399.	Nowa Ruda	Nowa Ruda	8 695
381.	Mszczonów	Grodzisk Maz.	.	400.	Nowa Sól	Nowa Sól	16 724
382.	Murcki os.	Tychy	.	401.	Nowe	Świecie	4 366
383.	Murowana Goślina	Oborniki	2 698	402.	Nowe Miasteczko	Nowa Sól	1 541
384.	Muszyna	Nowy Sącz	2 568	403.	Nowe Miasto	Nowe Miasto	
385.	Mysłówice	powiat miejski	35 637		Lubawskie	Lubawskie	4 571
386.	Myszków	Zawiercie	9 840	404.	Nowe Miasto	Rawa Maz.	2 553
387.	Myślenice	Myślenice	7 069		n/Pilicą		
388.	Myślibórz	Myślibórz	5 789	405.	Nowe Warpno	Szczecin	370
389.	Nakło n/Notecią	Wyrzyk	10 666	406.	Nowogard	Nowogard	4 664
390.	Namysłów	Namysłów	6 115	407.	Nowogrodziec	Bolesławiec	839
391.	Nasielsk	Pułtusk	4 071	408.	Nowogród	Łomża	.
392.	Nidzica	Nidzica	4 964	409.	Nowy Bytom	powiat miejski	76 644
393.	Niedobczyce	Rybnik	.	410.	Nowy Dwór Gdański	Nowy Dwór Gdański	3 105
394.	Niemcza	Dzierżoniów	2 253	411.	Nowy Dwór	Nowy Dwór	
395.	Niemodlin	Niemodlin	2 876		Mazowiecki	Mazowiecki	7 875

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
412.	Nowy Sącz	powiat miejski	26 426	431.	Opole	powiat miejski	38 188
413.	Nowy Staw	Malbork	3 291	432.	Orneta	Braniewo	4 200
414.	Nowy Targ	Nowy Targ	11 688	433.	Orzysz	Pisz	1 960
415.	Nowy Tomyśl	Nowy Tomyśl	3 117	434.	Osieczna	Leszno	1 290
416.	Nysa	powiat miejski	15 162	435.	Ostrołęka	Ostrołęka	10 072
417.	Oborniki	Oborniki	6 033	436.	Ostrowórz	Szamotuły	1 104
418.	Oborniki Śl.	Trzebnica	3 763	437.	Ostrowiec		
419.	Odolanów	Ostrów Wlkp.	2 258		Świętokrzyski	powiat miejski	20 312
420.	Okonek	Szczecinek	2 159	438.	Ostróda	Ostróda	12 598
421.	Olecko	Olecko	4 944	439.	Ostrów Lubelski	Lubartów	2 232
422.	Oleśnica	Oleśnica	10 636	440.	Ostrów Maz.	Ostrów Maz.	11 813
423.	Oleśno	Oleśno	7 973	441.	Ostrów Wlkp.	powiat miejski	32 774
424.	Olkusz	Olkusz	8 887	442.	Ostrzeszów	Ostrzeszów	5 619
425.	Olsztyn	powiat miejski	43 797	443.	Ośno	Sulęcín	2 204
426.	Olsztynek	Ostróda	3 352	444.	Oświęcim	Oświęcim	10 297
427.	Oława	Oława	7 721	445.	Otmęt os.	Strzelce Opolskie	.
428.	Opalenica	Nowy Tomyśl	4 586	446.	Otmuchów	Grodzów	2 511
429.	Opatów	Opatów	4 632	447.	Otwock	Otwock	17 107
430.	Opoczno	Opoczno	7 587	448.	Ozimek os.	Opole	.

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
449.	Ozorków	Łęczyca	13 615	468.	Piwniczna	Nowy Sącz	4 059
450.	Pabianice	powiat miejski	48 192	469.	Pleszew	Jarocin	8 346
451.	Paczków	Nysa	4 739	470.	Płock	powiat miejski	33 244
452.	Pakość	Inowrocław	3 464	471.	Płońsk	Płońsk	8 300
453.	Parczew	Parczew	5 513	472.	Płoty	Lobez	1 779
454.	Pasłęk	Pasłęk	4 714	473.	Pniewy	Szamotuły	3 303
455.	Pelplin	Tozew	4 803	474.	Pobiedziska	Poznań	3 720
456.	Pełczyce	Myślibórz	1 097	475.	Poddębice	Łęczyca	2 476
457.	Piaseczno	Piaseczno	7 447	476.	Pogorzela	Krotoszyn	1 399
458.	Piastów	Pruszków	.	477.	Polanica Zdrój	Kłodzko	3 214
459.	Piekary Śl.	Tarnowska Góra	22 900	478.	Polanów	Sławno	1 311
460.	Pieńsk os.	Zgorzelec	.	479.	Police	Szczecin	1 427
461.	Pieszycy os.	Dzierżoniów	.	480.	Połczyn Zdrój	Świdwin	4 924
462.	Pilno	Dębica	2 733	481.	Poniec	Gostyń	2 307
463.	Piła	powiat miejski	21 265	482.	Poznań	miasto wydz. z woj.	320 294
464.	Pińczów	Pińczów	3 749	483.	Prabuty	Susz	4 017
465.	Pionki	Kosienice	.	484.	Praszka	Wieluń	2 140
466.	Piotrków	powiat miejski	42 167	485.	Prochowice	Legnica	1 398
467.	Pisz	Pisz	4 898	486.	Proszowice	Proszowice	2 607

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
487.	Prudnik	Prudnik	13 270	506.	Racibórz	powiat miejski	26 704
488.	Pruszcz Gdański	Gdańsk	4 453	507.	Radków	Nowa Ruda	1 802
489.	Pruszków	powiat miejski	27 552	508.	Radlin	Wodzisław	
490.	Przasnysz	Przasnysz	6 948	509.	Radom	powiat miejski	79 920
491.	Przedbórz	Końskie	3 058	510.	Radomsko	Radomsko	20 489
492.	Przedecz	Włocławek	2 055	511.	Radomyśl Wielki	Mielec	890
493.	Przemków os.	Szprotawa	.	512.	Radymno	Radymno	2 461
494.	Przemysław	powiat miejski	33 361	513.	Radziejów	Aleksandrów Kuj.	3 179
495.	Przeworsk	Przeworsk	7 148	514.	Radzionków	Tarnowskie Góry	15 998
496.	Pszczyna	Pszczyna	12 119	515.	Radzymin	Wołomin	5 368
497.	Pszów	Wodzisław	.	516.	Radzyń Chełmiński	Grudziądz	1 679
498.	Puck	Puck	4 509	517.	Radzyń Podlaski	Radzyń Podl.	5 002
499.	Puławy	Puławy	10 329	518.	Rajgród	Grajewo	1 587
500.	Pułtusk	Pułtusk	9 684	519.	Rakoniewice	Wolsztyn	1 722
501.	Pyrzyce	Pyrzyce	2 810	520.	Raszków	Ostrów Wlkp.	1 219
502.	Pyskowice	Gliwice	6 974	521.	Rawa Maz.	Rawa Maz.	6 611
503.	Pyzdry	Września	3 175	522.	Rawicz	Rawicz	10 106
504.	Rabka	Nowy Targ	7 101	523.	Recz	Choszczno	1 163
505.	Raciąż	Sierpo	3 378	524.	Rembertów	Wołomin	17 669

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
525.	Resko	Lobez	2 055	544.	Sanok	Sanok	11 488
526.	Reszel	Reszel	2 295	545.	Sarnowa	Rawicz	1 370
527.	Rogoźno	Oborniki	5 735	546.	Sejny	Suwałki	1 526
528.	Ropczyce	Dębica	3 023	547.	Serock	Nowy Dwór Maz.	1 914
529.	Rozwadów	Tarnobrzeg	3 428	548.	Sędziszów	Dębica	2 329
530.	Różan	Maków Maz.	1 355	549.	Sępólno Kraj.	Sępólno Kraj.	4 293
531.	Ruda	powiat miejski	33 660	550.	Sianów	Koszalin	1 825
532.	Rudnik	Nisko	4 070	551.	Siedlce	powiat miejski	25 223
533.	Rumia	Wejherowo	.	552.	Siemianowice	powiat miejski	52 814
534.	Rybnik	powiat miejski	27 326	553.	Siemiatycze	Siemiatycze	3 776
535.	Rychwał	Konin	1 236	554.	Sieniawa	Jarosław	828
536.	Rydułtowy	Rybnik	14 544	555.	Sieradz	Sieradz	10 238
537.	Rydzyzna	Leszno	1 813	556.	Sieraków	Międzychód	3 569
538.	Rymanów	Sanok	2 221	557.	Sierpc	Sierpc	9 390
539.	Ryn	Giżycko	1 285	558.	Skalbmierz	Pińczów	1 574
540.	Rypin	Rypin	7 343	559.	Skarszewy	Kościerzyna	2 826
541.	Rzepin	Rzepin	2 814	560.	Skaryszew	Radom	2 070
542.	Rzeszów	powiat miejski	27 884	561.	Skarżysko-Kamienna	powiat miejski	17 353
543.	Sandomierz	Sandomierz	8 747	562.	Skawina	Kraków	4 233

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
563.	Skierniewice	Skierniewice	17 928	581.	Sokółka	Sokółka	5 322
564.	Skoczów	Cieszyn	5 357	582.	Soleo Kujawski	Bydgoszcz	4 851
565.	Skoki	Wągrowiec	1 540	583.	Sopot	powiat miejski	36 940
566.	Skolimów-			584.	Sosnowiec	powiat miejski	96 664
	-Konstancin	Piaseczno	.	585.	Stalowa Wola	powiat miejski	.
567.	Skórcz	Starogard	2 687	586.	Starachowice	powiat miejski	24 632
568.	Skwierzyna	Skwierzyna	3 915	587.	Stargard Szczec.	Stargard Szczec.	20 970
569.	Sława	Wschowa	1 640	588.	Starogard Gdański	Starogard	16 821
570.	Sławków os.	Olkusz	.	589.	Stary Sącz	Nowy Sącz	4 688
571.	Sławno	Sławno	5 148	590.	Staszów	Staszów	4 706
572.	Słomniki	Miechów	3 940	591.	Stawiski	Kolno	1 330
573.	Szubice	Rzepin	3 198	592.	Stawiszyn	Kalisz	1 416
574.	Szupca	Konin	4 658	593.	Stąporków os.	Końskie	.
575.	Szupsk	powiat miejski	32 858	594.	Stęszew	Poznań	3 036
576.	Sobieszów os.	Jelenia Góra	.	595.	Stoczek Łukowski	Łuków	1 570
577.	Sobótka	Wrocław	2 332	596.	Strumień	Cieszyn	1 774
578.	Sochaczew	Sochaczew	11 413	597.	Stryków	Brzeziny	2 649
579.	Sokołów Małop.	Kolbuszowa	2 161	598.	Strzegom	Świdnica	8 193
580.	Sokołów Podl.	Sokołów Podl.	8 092	599.	Strzelce Krajeńskie	Strzelce Kraj.	2 704

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
600.	Strzelce Opolskie	Strzelce Op.	8 797	618.	Szamocin	Chodzież	2 285
601.	Strzelin	Strzelin	6 053	619.	Szamotuły	Szamotuły	9 696
602.	Strzelno	Mogilno	4 866	620.	Szozakowa	Chrzanów	4 757
603.	Strzemieszyce Wielkie	Będzin	.	621.	Szczawno Zdrój	Wałbrzych	8 558
604.	Strzyżów	Strzyżów	2 574	622.	Szczecbrzeszyn	Zamość	4 862
605.	Sucha	Żywiec	5 783	623.	Szczecin	powiat miejski	178 210
606.	Suchań	Stargard	875	624.	Szczecinek	Szczecinek	15 161
607.	Sulechów	Sulechów	5 212	625.	Szczekociny	Włoszczowa	3 517
608.	Sulejów	Piotrków	3 869	626.	Szczuczyn Bia- łostocki	Grajewo	2 524
609.	Sulęcín	Sulęcín	3 908	627.	Szczytno	Szczytno	8 779
610.	Sulmierzyce	Krotoszyn	1 943	628.	Szklarska Poręba os.	Jelenia Góra	.
611.	Supraśl	Białystok	2 349	629.	Salichyngowa	Wschowa	540
612.	Suraż	Łapy	1 069	630.	Szopienice	powiat miejski	49 267
613.	Susz	Susz	3 493	631.	Szprotawa	Szprotawa	6 192
614.	Suwałki	Suwałki	15 420	632.	Sztum	Sztum	4 607
615.	Swarzędz	Poznań	6 801	633.	Szubin	Szubin	3 855
616.	Syców	Syców	3 109	634.	Szydłowiec	Szydłowiec	4 188
617.	Szadek	Sieradz	2 033	635.	Ścinawa	Wołów	2 037

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950-	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
636.	Ślesin	Konin	1 816	655.	Tolkmiko	Elbląg	1 455
637.	Śmigiel	Kościan	3 725	656.	Tomaszów Lub.	Tomaszów Lub.	6 372
638.	Śrem	Śrem	8 446	657.	Tomaszów Maz.	powiat miejski	39 394
639.	Środa	Środa	10 726	658.	Toruń	powiat miejski	80 564
640.	Środa Śląska	Środa Śl.	3 821	659.	Toszek	Gliwice	3 185
641.	Świdnica	powiat miejski	27 793	660.	Trzcianka	Piła	6 067
642.	Świdnik	Lublin	.	661.	Trzciel	Międzyrzecz	1 665
643.	Świdwin	Świdwin	4 946	662.	Trzcińsko Zdrój	Chojna	1 379
644.	Świebodzice	Świdnica	7 873	663.	Trzebiatów	Gryfice	4 009
645.	Świebodzin	Świebodzin	8 160	664.	Trzebinia	Chrzanów	4 811
646.	Świecie	Świecie	9 365	665.	Trzebnica	Trzebnica	4 362
647.	Świeradów Zdrój	Lwówek Śl.	1 927	666.	Trzemeszno	Mogilno	4 332
648.	Świętochłowice	powiat miejski	56 016	667.	Tuchola	Tuchola	6 181
649.	Świnoujście	Wolin	5 211	668.	Tuchów	Tarnów	2 795
650.	Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	4 044	669.	Tuczno	Wałoz	1 286
651.	Tarnowskie Góry	Tarnowskie Góry	22 921	670.	Tuliszków	Turek	1 790
652.	Tarnów	powiat miejski	36 617	671.	Turek	Turek	7 176
653.	Tczew	powiat miejski	24 858	672.	Tuszyn	Zódź	5 073
654.	Terеспol	Biała Podlaska	3 410	673.	Twardogóra	Syców	2 099

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
674.	Tychy	Tychy	12 927	692.	Wągrowiec	Wągrowiec	9 659
675.	Tyczyn	Rzeszów	2 196	693.	Wejherowo	Wejherowo	15 770
676.	Ujazd	Strzelce Op.	3 033	694.	Weała os.	Tychy	.
677.	Ujście	Chodzież	1 663	695.	Węgliniec os.	Zgorzelec	.
678.	Uniejów	Turek	1 785	696.	Węgorzewo	Węgorzewo	3 790
679.	Ursus	Pruszków	.	697.	Węgorzyno	Lobez	1 171
680.	Ustka	Słupsk	3 674	698.	Węgrów	Węgrów	5 169
681.	Ustroń os.	Cieszyn	.	699.	Wiązów	Strzelin	1 191
682.	Ustrzyki Dln.	Ustrzyki Dln.	.	700.	Wieleń	Czarnków	3 065
683.	Wadowice	Wadowice	7 806	701.	Wielichowo	Kościan	1 341
684.	Wałbrzych	powiat miejski	107 657	702.	Wieliczka	Fraków	8 922
685.	Wałcz	Wałcz	10 369	703.	Wieluń	Wieluń	9 927
686.	Warka	Grójec	4 019	704.	Wieruszów	Wieruszów	2 587
687.	Warszawa	miasto wydzielone z województwa	650 064	705.	Więcbork	Sępólno Kraj.	3 555
688.	Warszów os.	Wolin	.	706.	Wilanowice	Oświęcim	2 138
689.	Warta	Sieradz	3 333	707.	Wilków os.	Złotoryja	.
690.	Wasilków	Białystok	3 954	708.	Wisła os.	Cieszyn	.
691.	Wąbrzeźno	Wąbrzeźno	8 926	709.	Witkowo	Gniezno	2 728
				710.	Witnica	Gorzów	3 426

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
711.	Wleń	Lwówek Śl.	515	729.	Wyrzysk	Wyrzysk	2 985
712.	Władysławowo	Puck	.	730.	Wysoka	Wyrzysk	1 378
713.	Włocławek	powiat miejski	51 645	731.	Wysokie Mazo- wieckie	Wysokie Maz.	2 650
714.	Włodawa	Włodawa	3 790	732.	Wyszków	Pułtusk	4 969
715.	Włoszczowa	Włoszczowa	5 246	733.	Wyszogród	Płock	2 111
716.	Wodzisław Śl.	Wodzisław Śl.	6 209	734.	Wyśmierzyce	Radom	967
717.	Wojkowice Komorne os.	Będzin	.	735.	Zabłudów	Białystok	1 108
718.	Wolbrom	Olkusz	5 488	736.	Zabrze	powiat miejski	172 365
719.	Wolin	Wolin	1 338	737.	Zagórów	Konin	2 432
720.	Wolsztyn	Wolsztyn	5 643	738.	Zagórze os.	Będzin	.
721.	Wołczyn	Kluczbork	3 105	739.	Zakopane	powiat miejski	19 450
722.	Wołomin	Wołomin	13 894	740.	Zakroczym	Nowy Dwór Maz.	3 044
723.	Wołów	Wołów	5 361	741.	Zambrów	Zambrów	3 647
724.	Woźniki	Lubliniec	2 358	742.	Zamość	powiat miejski	21 678
725.	Wrocław	miasto wydz. z woj.	309 097	743.	Zator	Oświęcim	1 970
726.	Wronki	Szamotuły	4 707	744.	Zawadzkie os.	Strzelce Op.	.
727.	Września	Września	10 611	745.	Zawichost	Sandomierz	1 596
728.	Wschowa	Wschowa	5 631	746.	Zawiercie	powiat miejski	27 225

Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950	Lp.	Nazwa miasta	Powiat	1950
747.	Ząbkowice Śl.	Ząbkowice Śl.	7 566	762.	Zwoleń	Zwoleń	4 410
748.	Zbąszynek	Międzyrzecz	2 316	763.	Żabno	Dąbrowa Tarnowska	2 248
749.	Zbąszyń	Nowy Tomyśl	4 683	764.	Żagań	Żagań	10 375
750.	Zduny	Krotoszyn	2 676	765.	Żarki	Zawiercie	3 024
751.	Zduńska Wola	Sieradz	16 974	766.	Żarów	Świdnica	7 904
752.	Zelów os.	Łask	.	767.	Żary	Żary	16 430
753.	Zgierz	powiat miejski	26 229	768.	Żelechów	Garwolin	3 300
754.	Zgorzelec	Zgorzelec	13 659	769.	Żerków	Jarocin	1 515
755.	Zielona Góra	powiat miejski	34 653	770.	Żmigród	Milicze	2 931
756.	Ziębice	Ząbkowice	7 771	771.	Żnin	Żnin	5 567
757.	Złocieniec	Drawsko	4 895	772.	Żory	Rybnik	5 261
758.	Złoczew	Sieradz	2 394	773.	Żuromin	Sierpc	1 941
759.	Złotoryja	Złotoryja	5 398	774.	Żychlin	Kutno	6 653
760.	Złotów	Złotów	6 783	775.	Żyrardów	powiat miejski	23 122
761.	Złoty Stok	Ząbkowice	2 445	776.	Żywiec	Żywiec	15 619

